СХВАЛЕНО
педагогічною радою
ЗДО №2 «Подоляночка»
Протокол №1
від «31» серпня 2026р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ЗДО №2 «Подоляночка»
Олена ШЕВЧУК
«31» серпня 2026р.

Освітня програма
Закладу дошкільної освіти №2 «Подоляночка»
Славутської міської ради
на 2026-2027н.р.

м. Славута
2026-2027н.р.

Зміст

Вступ……3

РОЗДІЛ І.
Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності) ……6

РОЗДІЛ ІІ.
Перелік, зміст, тривалість і взаємозвязок освітніх напрямів, логічна послідовність їх реалізації ...8

РОЗДІЛ ІІІ.
Форми організації освітнього процесу ……...54

РОЗДІЛ ІV.
Система внутрішнього забезпечення якості освіти ……..…….. ..56

Вступ

Відповідно до статті 4 Закону України «Про дошкільну освіту» Заклад дошкільної освіти № 2 «Подоляночка» Славутської міської ради у 2026/2027 навчальному році спрямовує діяльність на забезпечення всебічного розвитку здобувачів дошкільної освіти відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Організація освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти (далі – ЗДО) у 2026/2027 навчальному році здійснюється з урахуванням:
- нової редакції Закону України «Про дошкільну освіту»;
- Закону України «Про освіту»;
- Державного стандарту дошкільної освіти;
- підзаконних нормативно-правових актів, наказів і методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України .

Діяльність закладу у новому навчальному році продовжується в умовах правового режиму воєнного стану, що зумовлює необхідність:
- гнучкої організації освітнього процесу з урахуванням безпекової ситуації в регіоні;
- застосування різних типів організації освітньої діяльності;
- забезпечення якісної іншомовної освіти для випускних груп за участю фахівця;
- подолання освітніх втрат через ігрові та діяльнісні форми роботи;
- посиленого забезпечення умов збереження життя і здоров'я дітей і працівників;
- адаптації освітнього середовища та освітніх програм до викликів сьогодення

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених державним стандартом дошкільної освіти.

Кількість груп станом на 01.09.2026р.:

1 група дітей молодшого дошкільного віку, 2 групи дітей середнього дошкільного віку, 2 групи дітей старшого дошкільного віку (три інклюзивні).

Якісний склад педколективу:

Спеціаліст вищої категорії - 3
Спеціаліст І категорії -10
Спеціаліст – ІІ категорії - 1
Спеціаліст (12т.р) - 2
Спеціаліст (10т.р) - 1

Загальна кількість працівників складає 32 особа, із них - 17 педагогічних працівників, 1 – сестра медична, та 14 осіб обслуговуючого персоналу.

Склад педпрацівників:
Директор - 1
Вихователь-методист - 1
Вчитель-логопед - 1
Практичн. психолог - 1
Керівник музичний - 1
Вихователь - 9
Асистент вихователя - 3

Згідно з перспективним планом проходження атестації у 2026-2027 н. році заплановано атестувати 4-ро педагогів

Згідно з перспективним планом проходження курсів підвищення кваліфікації впродовж 2027р. заплановано– 2 –є педагогів.

Основними завданнями на наступний рік вважати:

1. Створення сприятливих умов для якісної іншомовної освіти у випускних групах за участю фахівця.

2.Продовження роботи над формуванням фахових компетентностей педагогічних працівників/-ць, необхідних для ефективної роботи в рамках реалізації інклюзивної освіти в умовах сьогодення; Надання практичних рекомендації щодо роботи з батьками дітей ООП.

3. Інтеграція нових підходів по роботі щодо впровадження STREAM – освіти, або Стежинки у Всесвіт у роботі із здобувачами дошкільної освіти. Спільна робота в STREAM –лабораторії та музеї козацької слави

Заклад продовжить роботу як опорний над темою: “ Національно-патріотичне виховання через музейну педагогіку на основі козацької спадщини”

Освітній процес у закладі дошкільної освіти ґрунтується на культурних цінностях Українського народу, інших цінностях і принципах, визначених законами України «Про дошкільну освіту», «Про освіту».

ЗДО №2 «Подоляночка»:

- відповідає Державному стандарту дошкільної освіти;
- використовує освітні та парціальні програми;
- створює безпечне, здорове та інклюзивне чи спеціальне освітнє середовище;
- враховує вікові та індивідуальні особливості дитини;
- вибудовує партнерські взаємодії з батьками

Пріоритетні напрями груп:

Назва групи	Кількість вихованців	Напрям групи (Елементи методик)	Гурток (громадські засади)	Примітка
Група молодшого дошкільного віку	23	Елементи казкотерапії, кольоротерапії, сендплею	Казковий дивограй Ковальчук О.Г.	
Група середнього дошкільного віку №1	20	Мнемотехніка	Говоруни Попович М.Ю.	
Група середнього дошкільного віку №2	20	Валіза Глена Домана	Ерудит Ознамець Н.С.	
Група старшого дошкільного віку №1	20	Теорія розв’язання винахідницьких завдань (ТРВЗ) Г.Альтшуллера	Маленькі таланти	
Група старшого дошкільного віку №2	20	Палички Кюїзенера; Логічні блоки Дьєнеша	Мудрагелики Борейко Т.О.	

Особливості організації роботи в інклюзивних групах:

Роботу із дітьми ООП побудовано на основі комплексної програми розвитку дітей дошкільного віку заутизмом “Розквіт”/ Наук. Кер. та заг. Ред Т.В.Скрипник.

В інклюзивній групі команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами (далі- Команда супроводу) розробляє індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами (далі-дитина з ООП). До складу команди супроводу включено батьки. Відповідно до особливостей розвитку дитини з ООП Команда супроводу розробляє індивідуальну програму розвитку, за якою з дитиною з ООП проводяться корекційно-розвиткові заняття. Команда супроводу формує та узгоджує з батьками розклад корекційно-розвиткових занять дитини з ООП. Корекційно-розвиткові заняття згідно з індивідуальною програмою розвитку, проводяться педагогами ЗДО та (або) із залученням фахівців КУ «Інклюзивно ресурсного центру» , які мають право здійснювати освітню діяльність у сфері освіти за необхідними напрямами.

Організація безпечного середовища

Кожному здобувачу дошкільної освіти закладу дошкільної освіти гарантується безпека, усі учасники освітнього процесу забезпечені засобами колективного та індивідуального захисту. З метою створення безпечних умов перебування в закладі освіти всіх учасників освітнього процесу під час воєнного стану вжито відповідні заходи з посилення безпеки.

У закладі сформовано здорове освітнє середовище та систематично здійснюються заходи з охорони здоров’я вихованців. Кожному вихованцю в закладі дошкільної освіти відповідно до законодавства гарантується в разі потреби домедична допомога, що надається відповідно до порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах, затверджених

Здорове харчування в ЗДО — це основа розвитку, імунітету та енергії дитини. Головна мета сучасного меню в закладі — навчити малюків їсти корисні продукти із задоволенням.

Психологічний супровід учасників освітнього процесу.

Пріоритетним завданням у 2026/2027 навчальному році залишається збереження і зміцнення психічного ментального здоров’я всіх учасників освітнього процесу. У закладі забезпечено системну взаємодію з фахівцями психологічної служби (практичними психологами) зі створення безпечного, психологічно комфортного та інклюзивного освітнього середовища в закладі освіти. Для надання фахової психологічної підтримки учасників освітнього процесу звертаємося до фахівців КУ ЦПРПП, Інклюзивно-ресурсного центру. Підтримуємо реалізацію заходів, спрямованих на збереження психічного здоров’я учасників освітнього процесу, використовуючи інформаційно-просвітницькі кампанії, тренінги, тематичні тижні тощо. Також сприяємо впровадженню в освітній процес програм розвитку емоційного інтелекту, стресостійкості та навичок саморегуляції здобувачів освіти відповідно до їхніх вікових особливостей. Створено умови для функціонування «простор упсихологічної підтримки»

Навчання англійської мови здобувачів дошкільної освіти

Впродовж 2026-2027н.р. організовано заняття з англійської мови (2 старші групи) «Smart English stars» - вчитель англійської мови Губаренко К.М. згідно програми С.В.Гунько «Англійська мова в ЗДО»

І. Загальний обсяг навантаження
та очікувані результати навчання здобувачів освіти

Освітній процес у Закладі дошкільної освіти № 2 «Подоляночка» здійснюється відповідно до програмно-методичного забезпечення та є єдиним комплексом освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених державним стандартом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Відповідно до рішення педагогічної ради Закладу дошкільної освіти № 2 «Подоляночка» (протокол № 1 від «31» серпня 2026 року) освітній процес здійснюється за програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України та регіональними парціальними програмами.

Зміст інваріантної складової Базового компонента дошкільної освіти забезпечується через освітню програму «Українське дошкілля» (лист МОН України № 22.1/12-Г-210 від 16.04.2019).

Організація освітнього процесу у інклюзивних групах здійснюється за освітніми програмами для роботи з дітьми, що мають особливі освітні потреби (відповідно до нозології), рекомендовані Міністерством освіти і науки України:

Комплексна програма розвитку дітей дошкільного віку з аутизмом «Наказ Міністерства освіти і науки, України від 04.04.2013 №802;

Корекційна робота у логопедичні групі для дітей з порушенням мовлення здійснюється згідно з вимогами програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля», Програмно-методичного комплексу «Корекційна робота з розвитку мовлення дітей п’ятого року життя із фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення» (Рібцун Ю.В.).

Варіативна складова Базового компонента дошкільної освіти реалізується через роботу гуртків та інтеграцію змісту парціальних програм у різні види діяльності.

Програми	Автор	Ким, коли затверджені
Комплексні		
Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля»	Білан О.І За загальною редакцією О.В.Низковської	Міністерством освіти і науки, України листом від 06.12.2021 року №22.1/12-1-751
Парціальні освітні програми		
«Україна – моя Батьківщина» програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку	Каплуновська О.М.	Комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ІМЗО від 25.03.2016 №2.1/12-Г-85)

Дошкільнятам-освіта для сталого розвитку	Парціальна програма для закладів дошкільної освіти	Комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ІІТЗО від 12.02.2019 №141/12-Г-255
«Англійська мова: авторська навчальна програма за методикою асоціативних символів» —	оновлене розширене видання (автори: Гунько С. В., Бацмай С. А, Гусак Л. Є. та ін.)	Оновлена та розширена, офіційно схвалена для використання в освітньому процесі рішенням експертної комісії з іноземних мов 6 липня 2023 року (Протокол №8)
Варіантна складова		
Програма хореографічної діяльності дітей від 3 до 7 років «Дитяча хореографія»	Шевчук А.С.	Комісією з дошкільної педагогіки та психології науково-методичною радою з питань освіти Міністерства освіти і науки України лист від 05.05.2015 №141 12-Г-255
Програма оздоровчо-освітньої роботи з дітьми старшого дошкільного віку «Веселкова музикотерапія»	Малашевська І., Демидова С.	Комісією з дошкільної педагогіки та психології науково-методичною радою з питань освіти Міністерства освіти і науки України лист від 25. 02.2015 №14.1/12-Г-54
Програма та методичні рекомендації з навчання дітей старшого дошкільного віку гри в шашки «Цікаві шашки»	Семизорова В.В. Романюк О.В. Дульська Г.П.	Комісією з дошкільної педагогіки та психології науково-методичною радою з питань освіти Міністерства освіти і науки України лист від 05.05.2015 №14.1/12-Г-261

Організація освітнього процесу закладу дошкільної освіти базується на принципах особистісно орієнтованого, діяльнісного, інтегрованого, ігрового, компетентнісного підходів та враховувати фундаментальні теорії навчання та розвитку дітей дошкільного віку.

Планування освітнього процесу здійснюється з огляду на потреби, інтереси та можливості дітей, а також відповідно до освітньої програми закладу, без жорсткого обмеження кількості чи тривалості занять

Педагогічні працівники для організації та забезпечення форм здобуття дошкільної освіти планують та організовують освітній процес відповідно до вимог обраних освітніх, парціальних програм, регулюючи навантаження на дитину з урахуванням індивідуальних особливостей, потреб і можливостей кожної дитини в здобутті дошкільної освіти.

З метою збереження здоров’я дитини рекомендевано запобігати перевантаженню вихованців.

Розділ ІІ. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх напрямів, логічна послідовність їх вивчення

В освітньому процесі закладу зміст інваріантної складової Державного стандарту дошкільної освіти забезпечується через програму розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» (Білан О.І., ТОВ «Мандрівець», 2022).

Мета освітньої програми «Українське дошкілля» - реалізація комплексу розвивальних, виховних і навчальних функцій та змістових напрямків організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 2 до 6 років із поступовим ускладненням змістової наповнюваності на кожному віковому етапі та орієнтування на розвиток ключових компетентностей дитини і здобуття якісної дошкільної освіти.

Структуру програми визначають освітні напрями.

У змісті програми виокремлюють освітні напрями.

Завдання та результати освітньої діяльності (молодший дошкільний вік)

Освітній напрям	Зміст	Освітні завдання	Показники компетентності

«Особистість дитини»	Здоров'я та фізичний розвиток	Охороняти і зміцнювати здоров'я дітей засобами різних видів гартувальних процедур, рухливих ігор, формування правильної постави. Підводити дітей до розуміння, що природа, земля – важливі чинники здоров'я. Формувати навички правильної поведінки в природному довкіллі Формувати потребу дотримання емоційного комфорту.	Має уявлення про свій організм, різні частини тіла , розумує, чому треба виконувати фізичні вправи,загартовуватися, дотримуватися норм особистої гігієни. Охоче займається фізичними вправами,із задоволенням бере участь у різних організаційних формах роботи з фізичного виховання Володіє технікою виконання рухів, прагне виконувати рухові дії правильно і гарно. Вільно ходить і бігає, природно координуючи рухи рук і ніг, володіє різними видами ходьби і бігу Стрибає, енергійно відштовхуючись обома ногами і м'яко приземляючись. Виконує різноманітні вправи в повзанні і лазінні, вміє зберігати рівновагу, ловити м'яч кистями рук Катається на санчатах , лижах велосипеді, плаває. Розрізняє людей за статтю, віком, а також здорову людину від хворої Усвідомлює що людина народжується,проходить різні етапи життєвого циклу. Називає і відрізняє основні групи їжі – овочі, фрукти, каші. Орієнтується в ознаках спраги і голоду. Вміє їх індефікувати. Розуміє роль питної води. Усвідомлює основні вимоги до режиму та гігієни харчування, дотримується правил культурної поведінки за столом Володіє вміннями і навичками особистої гігієни, самостійно мити руки і обличчя, користуватися милом рушником, носовичком. Розуміє вплив розпорядку дня на здоров'я Розуміє, що стан погоди впливає на настрій Розуміє оздоровчі функції національних страв. Знає про небезпеку, яку можуть становити для людини гострі, ріжучі, дрібні предмети, ліки, хімічні речовини Знає елементарні правила пожежної безпеки. Знає елементарні правила поведінки на дорозі,має уявлення про дію світлофора, призначення пішохідного переходу. Орієнтується у правилах поводження з незнайомцями Знає првила поведінки біля водойми у літній і зимово- весняний періоди.
	Безпека життєдіяльності	Ознайомлювати дітей з основними небезпечними чинниками довкілля: природними, побутовими, транспортними, які забруднюють навколишнє середовище. Пояснювати, що загрозою здоров'ю і життю можуть стати дрібні та гострі предмети, які діти беруть у рот. Вчити дітей правильного поводження з незнайомими людьми.	

	Здоров'я та хвороби	Формувати елементарні поняття як уникнути хвороб і травм, що є шкідливим для здоров'я. Формувати уявлення про різницю та подібність загального вигляду дітей і дорослих.	Має елементарні знання про правила поводження здомашніми тваринами.
	Гігієна життєдіяльності Рухова активність та	Привчати дітей стежити за охайністю одягу під час занять із фізичної культури, самостійно переодягатись. Прищеплювати гігієнічні навички . Сприяти дотриманню дітьми режиму дня та забезпечувати фізичний розвиток. Закріплювати вміння самостійно виконувати гігієнічні процедури та дотримуватись культури споживанні їжі. Виконувати профілактичні заходи з метою запобігання захворюванням. Вчити дітей вільно ходити та бігати, природно, координуючи рухи рук і ніг,привчати до перемінного рухання руками в такт ходьбі, орієнтуванню у просторі. Вчити техніці виконання загально-розвивальних вправ. Виховувати інтерес до фізичних вправ, рухливих ігор, вправ спортивного характеру Формувати вміння виконувати основні рухи (лазіння, стрибки, рівновага, ходьба, біг, метання), зберігаючи правильну поставу	

«Дитина в соціумі»	а м о р е г у л я ц і я		
	с с р м у н а н н я с с н с н д у х с н н с - м с р а л н н и х я к с с т є й	Продовжувати формувати елементарні уявлення про те, що таке добре і що таке погано. Стимулювати прагнення до самостійності, доброзичливого ставлення до дорослих і дітей. Розвивати товариські взаємини між дітьми, вміння спільно гратися і діяти. Виховувати культуру поведінки за Виховувати бережне ставлення до іграшок і книг. Формувати навички організованої поведінки вдома, на вулиці, у громадських місцях; навчати бути уважним до дорослого та до його звернень. Формувати гуманні почуття, елементарні уявлення про доброту, чуйність, товариськість, уважність; удосконалювати форми ввічливого звертання до дорослих та однолітків. Виховувати прагнення стримано поводитися, відчувати межу припустимої поведінки, належну дистанцію у взаєминах із різними людьми Формувати у дітей елементарне почуття гумору.	Знає та називає членів сімї, родини. Розуміє значення добрих взаємин і порядку Виявляє активність та ініціативу у спілкуванні з довколишніми, охоче включається в спільну діяльність. Уміє спокійно гратися поруч із дітьми, вступає у спілкування з приводу іграшок, ігрових дій. Має друзів, до яких виявляє особливу прихильність, ставиться приязно до однолітків. Поводиться за столом відповідно до норм культурної поведінки. Надає допомогу, вміє виявити співчуття за своєю ініціативою. Дотримуєтьмя простих правил поведінки на вулиці, у громадських місцях. Відчуває межу припустимоє поведінки, належну дистанцію у взаєминах з різними людьми. Бережливо ставиться до іграшок, книг, свого одягу. Розрізняє добрі і погані вчинки, може оцінити вчинок. Має елементарне почуття гумору.

	Народознавство	Залучати малят до споконвічних національних цінностей у процесі ознайомлення з малими формами українського народного фольклору (потішками, забавлянками, колисковими, лічилками), народними іграми. Ознайомлювати з народними звичаями і традиціями, пов'язаними зі святкуванням (Святого Миколая, Різдва, Великодня, Стрітення), залучати до активної діяльності. Формувати інтерес та повагу до українських звичаїв і традицій. Ознайомлювати з виготовленням української народної іграшки з глини, дерева. Ознайомлювати з українським національним одягом, предметами побуту та традиціями національної кухні. Викликати інтерес до національної культури. Виховувати повагу до сім'ї, родини.	Володіє культурою сприйняття предметного національного середовища. Прагне підтримувати порядок і затишок в оселі. Відображає в кольорах, лініях, ритмі, співах. Рухах емоційні враження від ознайомлення з народними звичаями і традиціями. Має загальні уявлення про календарні обрядові, народні сезонно-обрядові, родинно-побутові свята, традиції. Має знання про народні традиції, передає свої враження від участі у святкуванні календарно-обрядових свят у розповіді. Знає народні ігри, потішки, забавлянки. Милується виробами народних умільців, речами ужиткового мистецтва.
«Дитина у природному довкіллі»		Виховувати бережне ставлення до довкілля. Давати дітям знання про зміни, які відбуваються в житті рослин тварин відповідно до пір року Узагальнювати уявлення дітей про свійських та диких тварин (будова тіла,умови існування, спосіб живлення, пересування). Вчити розрізняти основні частини їхнього тіла	Розуміє, що сонце знаходиться на небі, воно світить, зігріває все навкруги, несе тепло до землі рослинам, тваринам і людині; Визначає властивості води, снігу, льоду; Відрізняє пісок від глини і визначає їх властивості; Розрізняє і класифікує дерева, овочі, фрукти, квіти, трав'янисті рослини. Встановлює прості причинно-наслідкові зв'язки, пов'язані з сезонними змінами; Називає пори року і визначає їх характерні ознаки; Визначає стан погоди (іде дощ, сніг; дме вітер, світить сонце тощо), знає, яка погода найчастіше буває; Визначає стан неба у різну погоду; Цікавиться природою свого регіону Називає свійських і диких тварин, птахів та умови їх існування. Доглядає за рослинами і тваринами. , що життя і здоров'я людини залежить від довкілля . Цікавиться світом навколоземного простору

«Дитина у світі мистецтва»		Заохочувати дітей до активної діяльності, стимулювати пізнання, ініціативність, зосередженість у процесі ознайомлення із довкіллям. Формувати активне, різноманітне, розгорнуте орієнтування у світі речей. Удосконалювати наочно-образне мислення, навчати дитину обстежувати та вивчати нове, визначати схоже, відмінне, об'єднувати за певними ознаками, частково аналізувати, узагальнювати як за зовнішніми ознаками, так і за функціональними, тобто за їх вживанням. Формувати у малюків практичні вміння із своєння сенсорних еталонів та наочних моделей для розв'язання нових життєвих завдань. Формуючи сенсорні еталони, навчати дітей за допомогою аналізаторів активно обстежувати предмети, визначати їх зовнішні ознаки (форму, розмір, колір). Вчити малюків практичних умінь; докладати зусиль для здобуття результату, радіти продуктам своєї та чужої праці; переживати гордість за виконане доручення, за дії, що схвалюють дорослі.	Дотримується правил співжиття в колективі, проявляє при цьому чемність, толерантність; Прагне підтримувати порядок і затишок у житловому приміщенні, вдома та у дитячому садку, дбайливо ставиться до предметів побуту й іграшок, свого одягу та взуття; у проявляє повагу до членів родини й особливостей родинних стосунків, турботливість, чуйність, тактовність; Прагне висловлювати елементарні адекватні судження про свої досягнення; у проявляє інтерес, дбайливе ставлення до навколишніх предметів. Зацікавлено ставиться до предметного довкілля, доречно застосовує отримані раніше знання; Називає предмети домашнього побуту і вжитку, знає їх застосування. За допомогою дорослого обстежує предмети, визначає їх зовнішні ознаки.

		Формувати духовний світ дитини, спрямовувати на усвідомлення дитиною себе, людей, які її оточують, суспільного життя Формувати вміння дітей самостійно вдягатися і роздягатися, дотримуючись встановленої послідовності дій Вчити складати одяг, взяття здопомогою дорослого Привчати дітей підтримувати порядок у груповій кімнаті; класти на місце іграшки, не ламати, мити їх, витирати пил зі стола, стелажів Спонукати до підтримання порядку на ігровому майданчику. Залучати дітей до догляду за рослинами та мешканцями куточка живої природи. Вчити виконувати роботу самостійно, правильно, доводити справу до завершення.	Проявляє позитивне ставлення до трудових завдань; Роздягається та одягається у певній послідовності; Зашнуровує черевики за допомогою дорослих; Розчісує волосся, користуючись індивідуальним гребінцем; Миє руки, користується рушником; Старається їсти акуратно; Підтримує порядок у груповій кімнаті (після гри кладе іграшки на відведене місце, витирає пил зі стола, стелажів); Допомагає вихователеві у підготовці до занять, розкладаючи матеріал, а після заняття – збирає його; Допомагає помічникові вихователя накривати на стіл; Прибирає на ігровому майданчику; Доглядає за квітами та мешканцями куточка живої природи; Садить і доглядає за висіяними горохом, квасолею, квітами, висадженою цибулею; Збирає врожай зі свого городу; Взимку підгодовує пташок.

	Образотворча діяльність Образотворча	Ознайомлювати дітей із видами й історією образотворчого мистецтва (роботи класиків та сучасних митців). Виховувати стійкий інтерес цілеспрямованого характеру до художньо-творчого образотворення. Вчити порівнювати форми з геометричними еталонами, називати кольори та деякі відтінки; використовувати у роботі пензлі різної товщини та форми; навчати елементарних прийомів композиції. Формувати вміння під час конструювання змінювати способи будівництва, складати нескладні будівлі зєднанням . Удосконалювати набуті та засвоювати нові технічні навички образотворення, спонукати використовувати ці навички у самостійній художній діяльності; передавати форму, колір і характерну будову предметів та об'єктів; проявляти за допомогою кольору ставлення до зображуваного. Розвивати елементи художньо-зображувальної творчості, експериментально-пошукову діяльність.	Вміє користуватися матеріалами та інструментами для художньо - трудових дій; Свідомо ставиться до образотворення, планує свої дії, обговорює кінцевий результат, виправляє помилки; Бережно ставиться до своїх виробів; У спільній роботі узгоджує свої дії з діями інших; Має найпростіші уявлення про види образотворчого мистецтва; Знає назву матеріалів та інструментів для художньо-творчої роботи; Може сформулювати мету власної діяльності; Під час роботи коментує власні дії, може спрогнозувати результат; Зосереджує увагу на яскравому, вражаючому, емоційно відгукується на прояви естетичного в оточенні, милується, дивується, насолоджується; З радістю прикрашає до свят групову кімнату власними виробами; Під час роботи проявляє творчість, фантазію, самодіяльність; Намагається виконувати завдання різної складності; Експериментує з фарбами та різними матеріалами; Вирізняє у виробах образотворчого мистецтва самобутність, неповторність, оригінальність. Уміє розрізняти деталі будівельних матеріалу Стврює елементарні споруди комбінуваннмм знайомих форм, розташовує їх залежно від стійкості деталей на площині Зводить різноманітні будівлі для обслуговування та реалізації ігрових задумів. Має елементарні уявлення про властивості паперу, працює зпазлами, складає картинки за сюжетом знайомої казки Працює з руховим конструктором,уміє визначати основні деталі Створює споруди з піску, снігу, виокремлюючи деталі

	Світ мистецтв	Вчити запам'ятовувати та впізнавати невеликі музичні твори різних жанрів, пісні українських композиторів. Розвивати здатність до цілісного сприймання творів різних жанрів; засвоєння змісту творів і емоційного відгуку на нього. Вчити передавати яскравість ролі того чи ішшого персонажа за допомогою рухів, жестів, міміки; виявляти інтерес до театралізованої діяльності.	Розуміє зміст картин, упізнає персонажів розповідає про них. Помічає гарне у творах образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва. Впізнає та запам'ятовує невеликі музичні твори різних жанрів, емоційно відгукується на зміст музичних творів. Виявляє інтерес до театралізованої діяльності, має елементарні знання про театр знає, що є різнівиди театру (ляльковий, пальчиковий, тіньовий).
	Музична діяльність	Розвивати здатність захоплюватися, емоційно переживати, радіти, слухаючи музичні твори. Розвивати співочі навички дітей. Формувати вміння виразно пластично рухатися, передаючи настрій і характер музичного образу. Виховувати любов до краси виконання народних обрядів; розвивати пластичність рухів у народних дійствах. Заохочувати до активної участі в українських народних іграх, хороводах, танцях.	Під час слухання музичних творів орієнтується в характері мелодії, настрої; Розрізняє контрастну динаміку звучання, тембр музичних іграшок та інструментів; Співає нескладні пісні, володіючи навичками розподілу дихання; Намагається співати злагоджено, протяжно; Рухається правильно, відображаючи ритм і темп музики; Виконує рухи з атрибутами та образні рухи; Танцює, виконуючи танцювальні рухи: "пружинка", притупування однією та обома ногами, плескання в долоні, кружляння по одному та парами, "веселі ручки"; Проявляє фантазію під час виконання танцювальних рухів; Бере участь у музичній грі-драматизації на тему українських народних пісень, ігор; Охоче водить хороводи.

	Театралізована діяльність	Розвивати вміння стежити за розвитком подій у казці, оповіданні, вірші, виставі. Вчити емоційно відгукуватися на події, що відбуваються у театралізованому дійстві, відповідно реагувати на вчинки героїв, співпереживати їм. Вчити розповідати про свої враження від перегляду вистав, вдавати героя, який привернув увагу. Формувати сприйнятливість до художніх творів, музики, стійкий інтерес до них. Розвивати бажання слухати казку чи вірш, наслідувати мовленнєву інтонацію дорослого, рухатися під музику, співати. Заохочувати до активної участі в показах театралізованих дійств. Формувати вміння виконувати певні ролі не тільки у співпраці з дорослим, але й з однолітками. Залучати до використання у самостійних іграх іграшки замість персонажів, виконувати замість них ролі, оживляючи їх. Розвивати вміння користуватися засобами інтонаційної виразності (сила, голосу, тембр, темп мовлення).	Намагається в рухах передати прості образно-виразні дії того чи іншого персонажа, повторює ці рухи з іграшками; Дає змогу іншим дітям зіграти свою роль; Проявляє інтерес до театралізованої діяльності з іншими дітьми; Висловлює власні судження щодо поведінки героя; Під час передачі образу використовує засоби інтонаційної виразності;

	Літературна діяльність	Сприяти запам’ятовуванню віршів і утримуванню їх у пам’яті. Вчити читати вірші напам’ять виразно, не пропускаючи і не змінюючи порядку слів у тексті. Залучати до участі в іграх-драматизаціях, театралізованих іграх за сюжетами літературних творів. Залучати дітей до інсценування знайомих казок, дослівного відтворення тексту, відповідної інтонації, рухів, жестів, міміки героїв твору.	Розуміє та емоційно сприймає українські народні казки, пісеньки, забавлянки, оповідання; Відтворює окремі фрази, частини художнього тексту за допомогою навідних запитань педагога; Помічає особливості казки: звороти, повтори; Розуміє та виразно читає поетичні твори; Передає риму вірша, ритм народної забавлянки; Передає емоційну виразність окремих речень під час вивчення вірша напам’ять; Переказує добре знайомі художні твори за допомогою навідних запитань та підказувань; Передає речення в питальній інтонації; Бере участь в інсценуванні художніх творів; Розігрує зміст забавлянок, віршів, пісень у діалогічно-ігровій формі; Відтворює рухи, жести героїв за текстом літературного твору; Грається у сюжетно-рольові ігри за окремими епізодами художнього твору; Допомагає вихователеві у виготовленні декорацій, атрибутів до ігор-інсценівок; Розглядає ілюстрації, пригадуючи зміст художнього твору; Знає і дотримує правил користування книгою (не рве сторінок, бере книжку чистими руками, не малює по сторінках книги).

«Гра дити ни»	Гра як провідна діяльність	Заохочувати дітей до самостійності під час вибору гри, спонукати до активної участі в ній. Викликати за допомогою ігрової діяльності позитивні емоції, бадьорий настрій. За допомогою ігор продовжувати ознайомлювати з властивостями предметів, розвивати інтерес до довколишнього, допитливість, бажання експериментувати, доводити тощо. Розвивати мовлення, збагачувати словник дітей. Заохочувати рухову активність, виховувати інтерес до гри. Розвивати та виховувати елементарну ігрову культуру поведінки: Дотримувати правил гри, гратися з іншими дітьми, доводити розпочату гру до кінця. Вчити бережно ставитися до іграшок.	Проявляє активність у різних видах ігрової діяльності з однолітками та дорослим; У спільних іграх дотримує правил моральних норм поведінки; Враховує смаки та вподобання однолітків щодо вибору виду ігрової діяльності, атрибутів, сюжету, місця гри; намагається не конфліктувати; Намагається утримуватися від суперництва в ігровій діяльності, пропонує свою допомогу; Відчуває гордість за свої досягнення, радіє власній кмітливості та вмінням; Відрізняє ігрову від інших видів діяльності; Знає різні види ігор; Використовує за призначенням атрибути до ігор; Вперше проявляє спроби враховувати властивості предметів під час використання їх у грі; Проявляє зацікавленість спільною грою; Цікавиться своєю роллю у грі; Передає в іграх свої враження від спілкування з довкіллям; Передає в іграх види діяльності та взаємини дорослих.

«Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»	Сенсорні еталони	Розширювати і збагачувати первинне орієнтування дитини у навколишній дійсності. Формувати уявлення про число, множину. Ознайомлювати з формою, величиною предметів. Вчити орієнтуватися в просторі та часі. Начати кількісній та порядковій лічбі Навчати та об'єднувати предмети та об'єкти за основною або однією ознакою.	Лічить предмети в межах 5, вживаючи числівники; Порівнює контрастні за кількістю множини предметів (один –багато); Визначає період доби на основі спостереження за природними ознаками (сонце встає – ранок, сонце високо над головою – день тощо); розрізняє і називає геометричні фігури: площинні – квадрат, круг, трикутник; об'ємні – куля, куб; Порівнює та добирає контрастні за величиною предмети; Класифікує предмети за однією ознакою; Володіє прийомами порівняння множин за кількістю, способом накладання та прикладання елементів однієї множини до елементів іншої.

«Мовленнєві дитини»	Звуковимовленння	Розвивати мовленнєвий слух та моторику артикуляційного апарату. Виробляти чітку дикцію під час вимови звуків. Здійснювати підготовку до вимови складних щодо артикуляції звуків ([ш], [ж], [ч], [щ], [л]), виправляти загальне пом'якшення вимови. Вчити користуватися засобами інтонаційної виразності мовлення (тон, тембр голосу, темп, наголос, сила голосу). Не допускати швидкого темпу мовлення.	Чітко і правильно вимовляє голосні та приголосні звуки, крім [р]; Володіє правильною вимовою шиплячих [ш], [ж], [ч]; Має розвинений фонематичний слух; диференціює як далекі, так і близькі фонеми у словах; Володіє розповідною, питальною, окличною інтонаціями; Промовляє слова в різному темпі та з різною силою голосу; Розрізняє поняття "звук", "слово"..
	Словникова робота	Збагачувати словник новими словами, сприяти засвоєнню дітьми раніше невідомих слів і нових значень слів, які є в лексиконі дітей. Забезпечувати засвоєння значень слів і їх доречне вживання відповідно до контексту висловлювання, ситуації, в якій відбувається спілкування. Активізувати словник застосуванням дітьми слів у різних мовленнєвих ситуаціях. Вчити культури мовлення	Розуміє й активно вживає слова всіх частин мови; Вживає узагальнювальні слова, слова з однаковими суфіксами та префіксами; спільнокореневі слова; Правильно вживає синоніми, антоніми, образні поетично-художні вирази, звуконаслідувальні слова; Вживає слова відповідно до контексту висловлювання.

	Граматична правильність мовлення	Розвивати розуміння граматичних форм і правильно вживати їх у мовленні. Формувати вміння узгоджувати іменники з прикметниками в роді та числі, вживати прийменники: на, до,від, замість, по Вчити узгоджувати іменники прикметниками в роді та числі, вживати прийменники. Розвивати здатність правильно будувати прості поширені речення зі сполучниками; складносурядні й складнопідрядні речення.	Оволодіває основними граматичними формами (рід, число, відмінок), правильно вживає рід і число іменників; Засвоює закінчення родового та знахідного відмінків, кличний відмінок; Утворює нові слова за допомогою префіксів за-, з-, на-, суфіксів, що виражають зменшеність та збільшеність предмета, емоційну оцінку пестливості; Добирає однокореневі слова; Використовує у мовленні складні іменники зі з'єднувальною голосною (зорепад, снігопад) та інші складні слова; Правильно вживає теперішній, минулий і майбутній час дієслів, наказовий спосіб дієслова; Вживає ступені порівняння прикметників; У мовленні використовує займенники; Узгоджує іменники з прикметниками в роді та числі; Будує прості, поширені речення з прийменниками, сполучниками, однорідними членами речення, з прямою мовою; Будує складносурядні та складнопідрядні речення зі сполучниками та сполучними словами.
	Зв'язне мовлення	Вчити дитину вести діалог, розвивати вміння слухати і розуміти мовлення, звернене до неї, вступати в розмову і підтримувати її, відповідати на запитання і самому запитувати, пояснювати. Розвивати зв'язне монологічне мовлення: формувати вміння слухати і розуміти зв'язні тексти, будувати самостійні висловлювання різних типів.	Відповідає на запитання за змістом сюжетних та предметних картинок, художніх текстів, театральних вистав; Разом із дорослим складає описові розповіді (3-4 речення) про іграшки, предмети, зображення на картинках; Переказує за допомогою запитань добре знайомі казки; Використовує в мовленні образні вирази (з текстів забавлянок, казок), звуконаслідувальні слова, фразеологічні звороти, приказки; Частково володіє культурою мовного спілкування.

	Мовленнєвий етикет	Вводити в активний словник дитини форми вітання та прощання («Доброго ранку», «Доброго дня», «Доброго вечора»,); форми ввічливого прохання («Будь-ласка», «Прошу») ;подяки («Дякую»); вибачення («Пробачте», «Вибачте»). Привчати дітей, звертаючись до дорослих, однолітків, дивитися у вічі, не втручатися в розмову дорослих, говорити спокійно, природним голосом, не жестикулювати , не зачіпати співрозмовника. Вчити першим вітатися зі старшими , називаючи їх ім'я та по батькові; звертаючись до дітей, називати ім'я дитини	Активно вживає слова ввічливості: вітання, прощання, вибачення,подяки; Вислуховує співрозмовника; Говорить спокійним голосом; Вітається, називаючи ім'я дитини, ім'я та по батькові дорослого; Не втручається у розмову дорослих.
	Підготовка руки до письма	Розвивати дрібну моторику кисті та пальців руки, просторові уявлення, використовуючи дидактичні ігри, пальчикову гімнастику Розвивати дрібні м'язи руки, передпліччя, координацію рухів очей і рук під час образотворчої діяльності .	Виконує вправи пальчикової гімнастики Ліпить, малює, аплікує Грається піском, природним матеріалом та предметами домашнього вжитку. Викладає зображення за допомогою пазлів Стискує і розтискує гумові іграшки Застібає ґудзики, кнопки різної величини на спеціально виготовлених посібниках та на одязі.

Завдання та результати освітньої діяльності (середній дошкільний вік)

Освітня лінія	Зміст	Освітні завдання	Показники компетентності

«Особистість дитини»	Здоров'я та фізичний розвиток	Дитина знає, як захистити себе від несприятливих явищ природи, що природа впливає на емоції та почуття. Продовжувати роботу зі зміцнення здоров'я дітей, гартування їхнього організму. Формувати уявлення про вплив негативних емоцій на стан здоров'я . Поглиблювати знання про оздоровчі аспекти побуту українського народу: одяг, посуд, їжа та ігри-забави. Формувати уявлення про вплив природи на стан органів, організму дитини. Захищати від переохолодження та перегріття.	Дотримується норм особистої гігієни, культури поведінки за столом. Розуміє потребу загартування, із задоволенням бере участь у загартувальних процедурах, має потребу в активній руховій діяльності. Виявляє інтерес до результатів рухової діяльності; може добре тримати рівновагу, стежити за положенням свого тіла під час виконання різноманітних вправ; Уміє ходити з вільними, природними рухами рук, тримаючись прямо; бігає легко, ритмічно, володіє різними видами ходьби та бігу Упевнено стрибає з місця, відштовхуючись обома ногами й змахуючи руками Вміє лазити по гімнастичній стінці довільним способом, не пропускаючи щаблів. Дотримується певних інтервалів під час руху в різних видах шикування, добре орієнтується в просторі. Виявляє інтерес до вправ з елементами спорту. Називає основні частини тіла людини, функції деяких органів Розуміє значення руху в оздоровленні людини. Виконує загартовувальні процедури та розуміє їх значення для здоров'я. Розуміє, що брудна вода загроза для здоров я , знає цілющі властивості води. Виконує гігієнічні процедури Доглядає за чистотою свого тіла . Має практичні навички використання природних чинників в оздоровленні. Знає основні правила захисту від інфекційних хвороб Розуміє що шкідливі звички впливають на здоров'я Розуміє потребу користування індивідуальними предметами гігієни. Розуміє необхідність дотримання режиму дня для здоров'я дитини
	Безпека життєдіяльності	Продовжувати ознайомлювати з правилами пожежної безпеки, дорожнього руху. Формувати знання про небезпеку поводження з гострими, ріжучими предметами та ліками. Вчити правил поводження незнайомими людьми. Удосконалювати знання про правила безпечної поведінки довкіллі.	

	Здоров'я та хвороби	Продовжити ознайомлювати дітей з органами тіла людини, його функціями Формувати уявлення про профілактичні вправи для збереження зору та слуху. Формувати елементарні уявлення про інфекційні хвороби, чинники, які їх викликають, ознаки захворювання. Формувати елементарні навички першої допомоги хворому дорослому. Привчати дотримуватися рухового та повітряного режимів. Формувати уявлення про вплив їжі на здоров'я виробляти навички гігієни харчування. Здійснювати заходи, що сприяють гармонійному фізичному та руховому розвитку дітей, формуванню працездатності. Сприяти профілактиці й усуненню шкідливих звичок.	Усвідомлює вплив санітарного стану приміщення на здоров'я людини . Має навички культури поведінки за столом та гігієни харчування. Відрізняє корисні рослини від шкідливих та отруйних. Підтримує добрі взаємини з дітьми та дорослими. Розуміє причини виникнення пожежі Має поняття про різні види переходів , дорожні знаки для пішоходів Розуміє безпеку від користування гострими, ріжучими та вибухонебезпечними предметами. Знає про те як треба поводиться з чужими та домашніми тваринами. Усвідомлює що в зимовий період небезпечно ходити під дахами та балконами, з яких звисають бурульки.
	Гігієна життєдіяльності	Формувати правильну поставу закріплювати навики гігієни та самообслуговування Вчити дотримуватись культури поведінки за столом під час споживання їжі Формувати уявлення про цілющі властивості води для здоровя людини	Має уявлення про сімю, родину та родинні взаємини. Розповідає про домівку своїх рідних, називає їхні імена, прізвища, професію. Прагне до позитивних форм поведінки, уважна до оцінок дорослих; дотримує елементарних правил культури спілкування з дорослими й однолітками; Намагається оцінити дії та вчинки інших людей з позиції відомих правил та оцінок; вміє порадіти за однолітків; звертаючись до них, проявляє вміннязрозуміти їх, допомогти їм; проявляє посильну турботу про літніх людей; прагне виконувати трудові доручення дорослих, діяти разом із ними; володіє необхідними культурно-гігієнічними навичками; вміє культурно поводитися у громадських місцях. Формувати почуття гумору.

	Рухова активність самоорегуляція	Вчити ходити із зміною темпу та напрямку, з пересуванням через предмети, поставлені на підлогу. Навчати дітей під час бігу ставити ногу на землю з носка, тримаючи тулуб рівно, з невеликим нахилом вперед. Домагатися, щоб діти під час лазіння по гімнастичній стінці та драбинці вгору та вниз не ставили одночасно руки на ноги на один східець, а переступаючи через нього однією ногою. Формувати у дітей вміння якісно виконувати стрибки. Вчити шикуватись з колон по одному в пари і з пар в одну колону,як на місці так і під час ходьби . Формувати моральну позицію дитини, ціннісні орієнтири, інтереси та потреби. Виховувати позитивні почуття до рідних, повагу до старших. Сприяти розвиткові дружніх взаємин між дітьми, проявів турботи про ровесників та інших дітей. Виховувати ініціативність у становленні товариських взаємин із однолітками, вміння проявляти турботу про молодших дітей. Формувати охайність у зовнішньому вигляді. Виховувати культуру поведінку за столом, у громадських місцях. Формувати почуття гумору.	

«Дитина в соціумі»			

		Ознайомлювати дітей із народними національними оберегами (калина, верба, віночок, сорочка-вишиванка тощо). Ознайомлювати з минулим рідного краю, заохочувати дітей до пізнання свого родоводу. Залучати дітей до української національної обрядовості, підготовки та відзначення народних свят, звичаїв і традицій. Розвивати у дитини національні риси особистості (щирість, гостинність, доброту, щедрість) через багатство національного фольклору (казки, загадки, скоромовки, прислів'я, приказки, пісні та народні ігри). Формувати знання дітей про побут українського житла, українську іграшку, посуд, одяг.	Володіє елементарними навиками, бережно ставиться до результатів людської праці. Дотримує норм культури спілкування, поважає інших, турбується про них, проявляє привітність та гостинність, пошану до старших; дотримує родинних звичаїв і традицій під час святкування свят; Має уявлення про високу духовну культуру українського народу, про звичаї та традиції, про споконвічне прагнення українців до краси; Емоційно сприймає народну іграшку, традиційний одяг, вироби народних майстрів; Розуміє, що Україна є Батьківщиною, має свою символіку, мову, звичаї та традиції, календарно-обрядові свята. Виявляє стійкий інтерес до історії рідної землі; Має уявлення про житло, предмети народного декоративно-ужиткового мистецтва, їх використання в повсякденному житті, народну іграшку, вишивку, український національний одяг, сім'ю та сімейні традиції в Україні та в Західному регіоні; Милується чарівним світом народного декоративно-ужиткового мистецтва, різнобарвним багатством пісенних та хореографічних традицій; Бере участь у святкуванні календарно-обрядових свят; у проявляє ініціативу, відтворює кращі зразки народного фольклору та речей народно-ужиткового мистецтва. .

	Основи правової культури	Формувати правову культуру особистості, знати свої права й обов'язки, поважати права й обов'язки інших людей. Давати знання про те, що кожна людина своєрідна, неповторна, народилася на світ, щоб жити і бути щасливою, ніхто не має зазіхати на це право. Формувати у дітей поняття про життя як найвищу цінність. Вчити дітей відповідально ставитися до виконання обов'язків як добропорядного члена суспільства, громадянина України. Виховувати почуття гідності, самозначущості, впевненості в собі. Формувати елементарне розуміння дітьми обов'язку держави захищати права дитини.	Знає, що для життя людини потрібні їжа, вода. Відрізняє корисну їжу від шкідливої; Знає про різні види відпочинку і бере активну участь у його проведенні; Знає, що немає більшої цінності, ніж здоров'я; Проявляє ввічливість, культуру поведінки у спілкуванні з дорослими й однолітками; у поважає право на ім'я інших, не дає товаришам прізвиськ; Знає, що сім'я – основа життя людини, об'єднує найрідніших людей і складається з батьків і дітей; Має елементарні уявлення про права та обов'язки дитини; пояснює їх відмінність; Знає, що має право на щасливе життя, обов'язок держави захищати її; Знає, що кожна людина має ім'я, яке вказує на належність до певної статі; Називає своє місце в родині з різних позицій: онук (онука), син (дочка), брат (сестра); Знає свою повну адресу; Знає, що на планеті живе багато людей із різними відмінностями, які розмовляють різними мовами, але їх усіх треба поважати; Проявляє інтерес до навчання; Відображає права й обов'язки у сюжетах казок, іграх; Пояснює своє місце та обов'язки в родині; у вміє малювати дерево родоводу, зображувати дорослих і дітей, їхню кількість за допомогою символів; Знає, що лише завдяки спільним зусиллям можна підтримувати порядок в оселі, в дошкільному навчальному закладі; Знає назви трудових дій, пов'язаних із певним трудовим процесом; Старанно виконує обов'язки чергових у куточку їдальні, на занятті, в куточку живої природи.

«Дитина у природному довкіллі»		Підводити дітей до визначення суттєвої, спільної для всіх об'єктів природи ознаки: вода, земля, пісок, глина, каміння, повітря – не росте, не живиться, не розмножується. Розкривати дітям найелементарніші зв'язки між явищами природи і змінами в житті рослин (без води рослина засихає; менше світить сонце – листя змінює свій колір). Ознайомлювати дітей із кімнатними рослинами. Підтримувати практичні дослідницькі вміння з догляду за рослинами. Сприяти ознайомленню дітей із різноманітним світом тварин (свійських і диких), їх зовнішньою будовою, з умовами їх існування. Підтримувати бажання дітей до розуміння взаємозв'язків у природі. Давати уявлення про природоохоронну діяльність людини. .	Визначає зміни в природному довкіллі і знає, що ці зміни залежать від обертання Землі навколо Сонця; Розрізняє пори року; Визначає стан погоди (дощ, сніг), стан повітря (холодне, тепле, гаряче); знає, якою є погода у Західному регіоні у весняно-літній та осінньозимовий періоди; Усвідомлює, як утворюється вітер (рухається повітря); як утворюється лід (замерзає вода); Визначає властивості піску, глини, землі; основні ознаки води (на дотик, за смаком, кольором), вода – це рідина; дощ і калюжі – це вода; Називає пори року і визначає зміни в рослинному і тваринному світі; Класифікує об'єкти: дерева, кущі, квіти, овочі, фрукти, птахи, комахи, тварини та називає їх, зокрема ті, що найпоширеніші у Розпізнає диких і свійських тварин, знає їхні особливості, спосіб пересування та називає тих, які є у регіоні; Розуміє, що бджоли роблять мед із нектару квітів; бджіл розводять на пасіках, мухи і комарі – корм для жаб, ящірок, ластівок; Називає кімнатні рослини (бегонія, герань, лілія амазонська, колеус, бальзамін тощо), знає основні правила догляду за ними; Називає рослини і тварин, занесених до Червоної книги України (рослини – анемона, пролісок, фіалка тощо; тварини – їжак, білка, лось тощо), і тих, які є у Карпатському заповіднику; Доглядає за квітами в куточку природи, рослинами на грядці: Прополює їх, підживлює, висаджує; веде довготривалі спостереження, доглядає за рослинами і тваринами; Розуміє, що в довкіллі немає ані корисних, ані шкідливих тварин – усі однаково важливі;

			Бачить красу рідної землі, бережно ставиться до об’єктів природи; Дотримує правил поведінки на природі, в зонах відпочинку; Цікавиться зоряним небом і планетами Сонячної системи, їх особливостям
«Дитина у світі мистецтва»	Предметний світ	Формувати вміння орієнтуватися в багатогранному предметному світі, класифікувати та співвідносити предмети за їх ознаками (матеріалом), якістю, функціональним призначенням і використанням, встановлювати найпростіші причинно-наслідкові зв’язки, цілісно сприймати предмет, ситуацію. Спонукати до запитань, роздумів, спонтанних образних асоціацій. Формувати уявлення про процес діяльності: постановка мети – виконання дії – результат; ініціювати бажання вносити у кінцевий продукт своєрідність та неповторність. Формувати досвід особистості, який збагачує її почуття, дає практичні вміння, бажання докладати зусиль для одержання результату. Формувати вміння усвідомлювати свою своєрідність і своє місце в суспільстві. Розвивати здатність емоційно відгукуватися на ситуацію чи зміст літературних творів.	Самостійно займається певною діяльністю, прагне підтримувати порядок і затишок у домівці; Шанобливо ставиться до рідного краю, до людей, їхнього минулого; Знає, що разом із родиною живе в Україні; впізнає державну символіку (Прапор, Гімн, Герб), любить Батьківщину; Має уявлення про сім’ю, родину та родинні взаємини: взаємодопомогу, взаємоповагу, турботу, любов; Називає предмети побуту, коротко характеризує їх. Знає назву міста (села), в якому проживає, його визначні місця; Розповідає про свої враження від побаченого.

			Вміє самостійно одягатися, роздягатися, взуватися, роззуватися; доглядати за своїм одягом і речами; Самостійно вмивається, стежить за своєю зачіскою, користується носовичком; Сумлінно виконує обов'язки чергового в їдальні та під час підготовки до занять; Підтримує порядок у груповій кімнаті: в куточку іграшок, книги; Прибирає майданчик від опалого листя, сміття; Стежить за чистотою піску в пісочниці, перекопує пісок; Миє виносні іграшки, пере ляльковий одяг; Працює в куточку природи (підливає рослини, розпушує землю, витирає листя кімнатних рослин, годує мешканців куточка, миє годівниці); на городі (сіє насіння рослин, висаджує розсаду, підливає їх, збирає врожай); Допомагає дорослому міняти воду в акваріумі, пересаджувати рослини; Дбає про осілих птахів (разом з дорослими). Знає про ощадливе використання світла, води, газу. Розуміє як можна придбати товар.
	Світ мистецтва		Впізнає народну іграшку та захоплюється витворами українського мистецтва. Емоційно реагує на тембр, ритм, лад музичних творів. Цілісно сприймає і розуміє зміст художніх творів та їх жанр. Емоційо відгукується на виставу, співчуває героям, реагує на їхні вчинки .

	Образотворчадіяльність Образотворчадіяльність	Розвивати стійкий інтерес до образотворчого мистецтва. Формувати вміння емоційно сприймати твори мистецтва, розповідати про них. Ознайомлювати з видами образотворення: графіка, живопис, декоративно-ужиткове мистецтво, скульптура, архітектура; жанрами: живопис, портрет, пейзаж, натюрморт. Удосконалювати набуті навички образотворення, вміння використовувати засоби передачі предметів і явищ довкілля (лінія, крапка, мазок, пляма, форма, композиція). Ознайомлювати з характерними особливостями Львівської вишивки: рослинні елементи, червоний, чорний, синій, жовтий, оранжевий кольори; київською вишивкою, яворівською іграшкою (виготовлена з дерева, світлий колір, рослинний елемент розпису), косівською керамікою (глина, світле тло, розпис білого, чорного, коричневого кольорів), виробами Гавареччини. Ознайомлювати з писанкарством і витинанкою; найпростішими способами вирізування. Виховувати бажання дотримувати правил безпеки. Підтримувати і стимулювати самостійний і колективний характер роботи. Розвивати виконавську майстерність і вправність. Вчити радіти результатам своєї роботи.	Вміє користуватися матеріалами та інструментами для художньотрудових дій; Свідомо ставиться до образотворення, планує свої дії, обговорює кінцевий результат, виправляє помилки; Бережно ставиться до своїх виробів; Спільній роботі узгоджує свої дії з діями інших; Має найпростіші уявлення про види образотворчого мистецтва; Знає назву матеріалів та інструментів для художньо-творчої роботи; Може сформулювати мету власної діяльності; Під час роботи коментує власні дії, може спрогнозувати результат; Зосереджує увагу на яскравому, вражаючому, емоційно відгукується на прояви естетичного в оточенні, милується, дивується, насолоджується; Радістю прикрашає до свят групову кімнату власними виробами; Під час роботи проявляє творчість, фантазію, самодіяльність; Намагається виконувати завдання різної складності.

	Музична діяльність	Розвивати здатність дітей захоплюватися красою музичних образів, настроїв, емоційно реагувати на тембр, ритм, лад музичних творів. Сприяти отриманню задоволення від самовираження в музиці (власна музична творчість, музикування, пластичне інтонування). Вчити співати природним голосом, без напруження. Залучати до виконання музичних рухів, передаючи конкретний характер музики, зміну її динаміки, темпу, регістрів. Розвивати чуття інтонаційної виразності української народної музики на прикладі українських народних пісень, народних ігор. Вчити грати на музичних інструментах (бубон, маракаси, трикутник тощо).	Здатна захоплюватися красою музики та її виражальними засобами; Співає природним голосом, без напруження, протяжно; Починає і закінчує музичний твір разом з усіма дітьми; Співає з інструментальним супроводом і без нього; Вміє починати музичний твір після музичного вступу; Ритмічно виконує рухи під музику, узгоджує їх із динамікою, характером, темпом, своєчасно змінює рухи під час танців та хороводів; Виконує танці по одному та в парах, здатна імпровізувати рухи; Драматизує музичні твори українських народних пісень та ігор; Грає на музичних інструментах, добирає з допомогою вихователя мелодії, створює музичні мелодії та привітання.

	Театралізована діяльність	Вчити дітей придумувати нескладний сюжет театралізованого дійства, розподіляти ролі. Спонукати до розігрування побутових сцен, використовуючи особистий життєвий досвід. Розвивати вміння виконувати ролі під час спільної з вихователем театралізованої діяльності, під час ігор з іншими дітьми та під час самостійних ігор із партнерами-іграшками. Розвивати стійку увагу під час перегляду театралізованих дійств, уміння стежити за змістом твору, розвитком подій. Продовжувати формувати вміння емоційно відгукуватися на виставу, співчувати героям, реагувати на їхні вчинки. Вчити розуміти мораль твору, розпізнавати добро і зло; дослівно відтворювати текст, передавати роль із відповідною інтонацією, жестами, мімікою, рухами. Розвивати пам'ять, мовлення. Продовжувати ознайомлення з театром: у театрі є театральна зала, гардероб, фойє, каса. Ознайомлювати з назвами професій людей, які працюють у театрі. Вчити висловлювати свої враження від вистави, вчинків героїв. Залучати дітей до виготовлення костюмів, декорацій.	Доречно імітує рухи, жести персонажів; Вдало передає рольову поведінку; Згруповує однолітків для спільної театралізованої діяльності; Уміє відтворювати позитивних і негативних персонажів; Зважає на інтереси інших учасників дійства; Емоційно переживає сюжет твору; Називає та може передати основні емоції людини; Вдало передає характерні риси персонажів; Діє в ігрових ситуаціях відповідно до змісту; Вміє розповісти про враження від вистави; Описує характер героя, його вчинки; Пробує читати монолог; Висловлює своє ставлення до художніх творів; Розуміє, що вистава з гарними яскравими декораціями ліпше сприймається; Бере активну участь в обговоренні сюжету; Проявляє фантазію та вигадку, передаючи образ персонажа, відтворює власну думку про нього.

	Літературна діяльність	Вчити цілісно сприймати і розуміти композицію та зміст художнього твору, його жанр. Привчати розрізняти і виокремлювати основні засоби художньої виразності, динаміку та ритмічну послідовність повторення дій, мораль казки, давати оцінку вчинкам героїв твору. Залучати до виразного читання віршів, вчити передавати їх характер. Вправляти в інтонаційній виразності при передачі діалогів, виразних рухів героїв у іграх-драматизаціях та в інсценуванні художніх творів.	Супроводжує рухами текст літературного твору; Розуміє мораль казки, адекватно оцінює поведінку її героїв, висловлює своє ставлення до них; Емоційно сприймає характер твору, розуміє зміст соціально-побутових казок, розуміє призначення книги, бережно до неї ставиться, за потреби “ремонтує” її; Розрізняє жанрові особливості прозових і віршованих творів; Читає напам’ять вірші та твори малого фольклорного жанру (потішки, забавлянки, лічилки, мирилки, скоромовки, загадки, прислів’я, приказки, народні пісні); Визначає повтори, образні вирази, початок та закінчення казки; Знає українські народні казки; Розповідає казки за змістом ілюстрацій та без них; Виконує малюнки за змістом художніх творів і розповідає за ними; Самостійно влаштовує театралізовані ігри, ігри-драматизації за змістом добре відомих художніх творів; Бере участь в інсценуванні художніх творів.

«Гра дити ни»	Формування особистості в грі	Заохочувати до спільних сюжетно-рольових ігор. Розвивати зацікавлення дітей різними видами ігор, уміння дотримувати правил, дружно гратися, завершувати гру.	Бере активну участь у різних видах ігрової діяльності, в тому числі народних іграх, зіставляє кінцевий результат із метою; Проявляє самостійність у виборі ігор; Прагне запобігти конфліктним ситуаціям, дотримує норм культури ігрової діяльності; Розуміє доконечність планомірності дій під час гри, добре відрізняє Гру від інших видів діяльності; Проявляє інтерес до спільної з однолітками діяльності, цікавиться визначенням власної ролі у грі; В іграх передає враження від довкілля; Намагається відійти від шаблонів, творчо використовує засоби для

«Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»	Сенсорні еталони		Групує та систематизує предмети. Переміщення у просторі за заданим напрямком. Розрізняє частини доби, оперує поняттям «доба». Називаєпевні геометричні фігури та просторові геометричні форми. Виокремлює з групи предметів із заданими властивостями. Знаходить відповідні геометричні фігури та просторові геометричні форми в предметах. Розуміє що останній числівник при лічбі відноситься до всієї групи перелічувальних предметів. Розуміє просторове розміщення предметів, часові відношення на основі побутових прикладів. Розкладає предмети за вказаною ознакою в порядку зростання або спадання. Володіє прийомами накладання, прикладання. Лічить у межах 5 кількісною та порядковою.

«Мовленнєві дитини»	Звуковакультурамовлення	Розвивати мовленнєве дихання та фонематичне сприйняття звуків мови. Удосконалювати моторику артикуляційного апарату. Розвивати інтонаційну виразність мовлення (темп, тембр, силу голосу, інтонацію, наголос). Удосконалювати правильну вимову всіх звуків рідної мови. Ознайомлювати з поняттям «слово», вчити виокремлювати слово як самостійну смислову одиницю. Ознайомлювати зі звуковою будовою слів, вчити вмінню визначати перший і останній звуки у слові. Вчити складати речення з допомогою наочності, називати слова у реченні.	Правильно вимовляє всі звуки рідної мови; Розрізняє близькі фонеми; Виокремлює слова з потрібним звуком із тексту; Виокремлює перший і останній звуки; Регулює силу голосу відповідно до ситуації; Диференціює поняття “звук”, “слово”.
	Словниковаробота	Поповнювати та уточнювати словниковий запас, сприяти активізації слів у мовленні, особливо слів, що позначають якість та дію. Вчити правильно вживати слова відповідно до ситуації. Забезпечувати подолання розриву між активним і пасивним словником. Вчити при порівнянні предметів визначати суттєві ознаки.	Вживає слова всіх частин мови; Розрізняє і правильно вживає узагальнювальні абстрактні слова, слова, що означають збірні, образні вирази; Складні, багатозначні слова; Добирає синоніми й антоніми до слів; Створює нові слова від усіх частин мови; Користується образними виразами, фразеологічними зворотами відповідно до ситуації, а також звуконаслідувальними словами; Намагається стежити за своїм мовленням: не вживати діалектних слів, вказівних займенників (без потреби).

	Граматична правильність мовлення	Продовжувати вчити засвоювати граматичні форми (рід, число, відмінок), відмінкові закінчення у словах. Вчити правильно будувати складнопідрядні речення.	Засвоює граматичні форми, відмінкові закінчення, хоч робить незначні граматичні помилки (чергування приголосних); Утворює форми однини та множини; Утворює від інших частин мови нові граматичні форми за допомогою суфіксів, префіксів; Засвоює рід іменників, кличний відмінок як у звертанні до дітей, так і до дорослих; Утворює наказовий спосіб дієслова; Будує речення різного типу: прості, складносурядні зі сполучними словами, прямою мовою; Правильно вживає відмінкові форми неозначених займенників; Вживає у мовленні порядкові числівники й узгоджує їх з іменниками.
	Зв'язне мовлення	Вчити дітей розуміти композиційну структуру розповіді, використовувати різні форми її початку. Вчити не копіювати зразок вихователя, а висловлюватися самостійно. Розвивати вміння будувати самостійні висловлювання різних типів (опис, розповідь, переказ).	Самостійно вступає у розмову з дітьми, дорослими, підтримує діалог; Веде організований (стимульований) діалог на запропоновану тему, груповий діалог (бесіду); Відповідає реченнями на запитання за змістом картини, художнього тексту; Складає розповіді за зразком вихователя: описові, сюжетні, з опорою на наочний матеріал і без нього; Переказує знайомі оповідання й казки.

	Мовленнєвий етикет		Володіє мовленнєвим етикетом (вітання, прощавання, знайомства, подяки, вибачення, прохання); Намагається не вживати у мовленні слів-вульгаризмів, жаргонних слів, діалектів; Не втручається у діалог дорослих; Розмовляє з дітьми та дорослими привітно; у висловлює незгоду спокійним тоном.
	Підготовка руки до письма	Розвивати у дітей кисть руки та дрібні м’язи пальців. Розвивати координацію рухів кисті, пальців, передпліччя, очей. Розвивати просторові уявлення дітей (ліворуч, праворуч, внизу, вгорі, посередині).	Використовує набуті навички під час розігрування сюжетів за допомогою пальчикового театру, пальчикової гімнастики; Вміє ліпити, аплікувати, конструювати, виконує декоративні малюнки; викладає візерунки з мозаїки та дрібного природного матеріалу; Зав’язує та розв’язує шнурки з метою розвитку кисті руки, дрібних м’язів пальців, координації рухів руки, пальців, передпліччя, очей, розвитку окоміру; Впізнає на дотик дрібні предмети, розвиваючи тактильне сприймання і пам’ять.

Завдання та результати освітньої діяльності (старший дошкільний вік)

Освітня лінія	Зміст	Освітні завдання	Показники компетентності

«Особистість дитини»	Здоров'я та фізичний розвиток	Зміцнювати і загартовувати організм дитини, формувати правильну постанову. Закріплювати знання про оздоровчі властивості української національної обрядової їжі та оздоровчу спрямованість побуту українського народу. Вчити адекватну реагувати на різні життєві ситуації. Стримувати негативні емоції.	Дотримується правил безпечного загартування організму повітрям, водою та сонцем. Виконує правила особистої гігієни, усвідомлює потребу дотримання режиму харчування, активної діяльності та відпочинку, знає основні ознаки здоров'я. Володіє навичками основних рухів (ходьба, біг, стрибки, лазіння, повзання, кома, рівновага, метання, кидання); уміє доцільно їх використовувати в разі потреби. Виявляє інтерес до вправ з елементами спорту, самостійно їздити на велосипеді, сорт роликах, самокаті, санчатах, лижах, ковзанах, роликових ковзанах. Дотримується правил в іграх спортивного характеру (бадмінтон, городки, баскетбол, футбол, хокей). Розрізняє хвору та здорову людину та розуміє причини захворювань. Має уявлення про складники здорового способу життя та їх значення для здоров'я. Усвідомлює можливі чинники загрози життю людини . Володіє елементарними навичками допомоги дорослим, які захворіли. Розуміє корисність споживання овочів і фруктів для організму. Усвідомлює необхідність дотримання профілактичних заходів, має поняття про вплив санітарного стану приміщення на здоров'я . Розуміє, що негативні емоції негативно впливають як на власне здоров'я, так і на здоров'я довколишніх . Розуміє оздоровчу спрямованість побуту українського народу, знає страви української національної кухні та їх вплив на здоров'я. Знає деякі лікарські рослини та методи їх застосування. Розуміє, що відпочинок на природі є фактором зміцнення здоров'я. Уміє запобігати виникненню пожежі, знає правила пожежної безпеки вдома, вміє діяти при виникненні пожежі та знає про роботу рятувальників.
	Безпека життєдіяльності	Продовжувати ознайомлювати з правилами пожежної безпеки та дорожнього руху. Формувати знання про безпечне поводження на природі. Формувати вміння обережного поводження в побуті та надання першої допомоги у разі травми. Закріплювати правила поводження з чужими людьми. Формувати знання про стихійні явища, характерні ознаки, негативні наслідки та безпечне поводження під час їх виникнення.	

	Здоров'я та хвороби	Розширювати уявлення дітей про призначення і дію органів та систем організму людини й умови їх нормального функціонування. Закріплювати поняття про способи зміцнення здоров'я. Вчити дотримуватися чіткого розпорядку дня.	Уміє використовувати елементарні засоби гасіння вогню, користуватися телефоном для виклику рятувальних служб. Має уявлення про частини вулиці, орієнтується за світлофором та деякими дорожніми знаками. Дотримується правил поведінки у транспорті, а також як поводитися, якщо загубився у незнайомому місці. Відрізняє найвідоміші отруйні гриби від їстівних керується правилами поведінки. обережного поводження з домашніми та безпритульними тваринами Має уявлення про небезпеку та захист від комах, знає про поведінку в лісі,в полі, біля водойм в різні пори року Уміє користуватися ножем, ножицями, голкою, виделкою, іншими гострими та ріжучими предметами Усвідомлю про наслідки неправильного використання ліків та про можливі ртутні ураження при пошкодженні колби термометра Усвіломлює про небезпеку неправильного користування електричними та газовими приладами Має уявлення про поведінку під час стихійного лиха (ураган, гроза, злива)
	Гігієна життєдіяльності	Удосконалювати навички особистої гігієни та навички самообслуговування. Формувати усвідомлення важливості дбайливого ставлення до свого тіла. Вчити дотримуватися гігієни тіла, одягу, взуття , білизни. Продовжувати вчити дотримуватися культури споживання їжі.	

	Рухова активність та саморегуляція	Вправляти дітей у різних видах рухів, добиватися усвідомленого засвоєння і чіткого виконання їх. Сприяти розвиткові фізичних якостей. Формувати навичку під час виконання основних рухів зберігати правильну поставу.	
		Збагачувати знання дітей про пріоритети загальнолюдських цінностей:справедливість, чесність, доброту, повагу тощо. Створювати сприятливі умови для становлення соціальної компетентності дитини, розвивати в неї соціальні емоції (співчуття, бажання допомогти), обстоювати власні інтереси. Збагачувати досвід спілкування з людьми різного віку, статі. Розширювати уявлення дошкільника про авторитет та людські чесноти; вчити розуміти інших та рахуватися з чужою думкою. Виховувати культуру діяльності: вміння планувати, організовувати гру, заняття, свою працю, прагнення досягати позитивного результату в індивідуальній і спільній діяльності. Виховувати культуру поведінки в громадських місцях. Формувати почуття гумору. Формувати узагальнення поняття «культура людини».	Має уявлення про родину та родовід, стосунки та захоплення членів родини. Проявляє любов і повагу до батьків, близьких людей, довколишніх. Володіє навичками спілкування з дорослими та дітьми, виявляючи ввічливість. Проявляє стриманість у висловлюванні негативних суджень. Проявляє дружні та товариські стосунки з дітьми, допомагає молодшим дітям. Уміє поступливо, ввічливо ставитися до дітей протилежної статі. Усвідомлює відмінність між добром і злом, може пояснити свої вчинки, схвалити або засудити їх. Може визнати свою провину, поступитися власними інтересами заради загального благополуччя. Допомагає батькам та іншим членам родини. Уміє з повагою ставитися до рідних, знайомих, чужих літніх людей. Здатна до самоконтролю та саморегуляції. Зважає на думку інших. Аналізує свою поведінку. Дотримується культури поведінки у громадських місцях, транспорті Розрізняє гумор та образу

Фізичні якості	Формування основ духовно-моральних якостей		

«Дитина у природному довкіллі»		Сприяти елементарному розумінню дитиною взаємозумовленостей компонентів природи. Підтримувати бажання дітей встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між об'єктами та явищами в природі. Сприяти гуманному ставленню до живих істот, прояву естетичних почуттів, виваженій безпечній поведінці на природі. Інформувати дітей про досягнення людей у дослідженні космосу.	Визначає зміни в природному довкіллі і знає, що вони залежать від обертання Землі навколо Сонця. Називає пори року, їх послідовність, впевнено визначає їх характерні ознаки. Усвідомлює, що зменшення сонячного тепла спричинює зміни у природі, що з ними пов'язані зміни в рослинному і тваринному світі. Знає, що вода – середовище для існування живих істот; місцезнаходження води, її якості, місця лікувальної води та назви рік . Знає поширені явища природи своєї місцевості (роса, дощ, туман, веселка, гроза, град, мороз, снігопад, хуртовина, паморозь, іній); знає назви та місцезнаходження корисних копалин у своєму регіоні. Орієнтується у властивостях піску, глини, ґрунту; у називає городні рослини, розрізняє їх; Розрізняє дерева, кущі, трав'янисті рослини; порівнює та аналізує їх особливості. Називає різновиди лісу (листяний, хвойний), знає назви тварин і рослин, які поширені в лісі. Називає лікарські рослини та їх лікувальні властивості. Розуміє цінність життя і здоров'я людей, їх залежність від природного довкілля. Називає свійських і диких тварин своєї місцевості, вміє знаходити спільне та відмінне у їхніх зовнішніх ознаках, будові; знає назви дитинчат тварин. Розуміє, що свійські тварини потребують піклування; без них життя було б не таким цікавим, яскравим, радісним; у доглядає за рослинами, тваринами у куточку природи; Називає і розпізнає птахів за зовнішніми ознаками, порівнює їх за величиною, забарвленням пір'я, способом пересування і за звуками; у називає рослини і тварин, занесених у Червону книгу України.

			Усвідомлює, що стан здоров’я залежить від чистоти повітря, ґрунту, води; у підтримує чистоту дитячого майданчика та в зонах відпочинку (парк, сквер, ліс, озеро тощо); у знає, що космос, Всесвіт – це простір, який існує за межами планети Земля. Захоплюється загадковістю і таємничістю природи космосу.

«Дитина у світі мистецтва»	Предметний світ	Розвивати аналітичність і свідомість сприйняття навколишнього. Формувати здатність довільно керувати пізнавальними процесами, вміння послідовно, детально проводити обстеження або розглядати, створювати логічну схему послідовної діяльності з предметом. Формувати навики експериментування з новим матеріалом. Розвивати інтелект та обдарованість Ознайомити дітей з назвами підприємств особливостями їх функціонування; з професіями людей, які працюють в банку та банківськими операціями -	Бережно ставиться до предметів навколишньої дійсності, особистих речей; Проявляє любов до своєї країни, бажання бути гідним її громадянином Знає, що є громадянином України; знає та поважає символіку України, видатних людей свого краю; любить своє місто (село), знає його характерні особливості; Знаходить місце розташування України на мапі; знає, з якими країнами межує Україна; Знає, що у світі живуть різні народи і нації; т у має уявлення про родину та родовід, про стосунки та захоплення членів родини, проявляє турботу та любов до них; Знає про роль житла та важливість створення затишку в рідній домівці; використовує знання сенсорних еталонів у процесі ознайомлення з новим предметом побуту, встановлює взаємозв’язки, класифікує; планує свої дії, погоджуючи їх з іншими; Знає основні професії; розрізняє і групує за призначенням транспортні та комунікативні засоби.

	Предметно-практична діяльність		Самостійно й акуратно одягається і роздягається в певній послідовності; Стежить за своїм одягом і взуттям, чистить та просушує вологий одяг, взуття; Чистить зуби, стежить за чистотою нігтів, без нагадування миє руки та користується носовичком; Підтримує порядок у груповій кімнаті (складає іграшки після гри, бере участь у колективному прибиранні); Разом з дорослим підмітає доріжки та розчищає їх від снігу; Збирає опале листя, сміття; Перекопує та поливає пісок у пісочниці; у сумлінно виконує обов'язки чергового та доручення вихователя; Під керівництвом дорослого піклується про тварин і риб у куточку природи; Самостійно поливає квіти, обприскує їх, витирає листя, висаджує рослини, розпушує землю; Разом із дорослим садить саджанці дерев і кущів, доглядає за ними; Працює на городі: виконує весь цикл робіт – від планування до збирання врожаю; Виготовляє вироби з паперу, картону, тканини, природного і штучного матеріалу. Має уявлення про товарно-грошові відносини вміє здійснити покупку, класифікує товар Знає, для чого існують банки; деякі професії людей, які працюють у банківській сфері Уміє раціонально використовувати залишки продуктів харчування Намагається економно використовувати електроенергію, воду, газ Розуміє доконечну потребу в дотриманні встановлених правил Усвідомлює що комп'ютер і калькулятор допомагають у веденні фінансових справ сім'ї

	Світ мистецтва		Самостійно називає жанр музичного твору, характер та засоби музичної виразності Знає та розрізняє основні жанри літературного твору Знає основні жанри образотворчого мистецтва, твори відомих класиків образотворчого мистецтва та сучасних митців Знає і пізнає вироби народних умільців (вишивка, народна іграшка, писанка і кераміка) Знає приз віща декількох відомих українських письменників, художників - ілюстраторів, їхні твори

	Образотворча діяльність Образотворча	Формувати у дітей особистісну емоційну позицію до творів художньо-творчої діяльності. Продовжувати ознайомлювати з творами митців, розвивати вміння диференціювати їх за зображувально-виражальними засобами (види та жанри); Вчити помічати виразність ліній та форм, гармонію кольорів.	Проявляє елементарну практичну вмілість в образотворчій діяльності; Володіє різними способами передачі образів; Планує свої дії, передбачає майбутній результат; Самостійно займається художньою творчістю; Залучає однолітків до створення спільних робіт; Уміє зображати контури й силуети людей різного віку та статі; Розуміє доцільність раціонального використання матеріалів для художньо-творчих дій; Вимагає позитивного оцінювання робіт; У колективній роботі намагається досягти високих стандартів, розуміє і приймає не лише схвальну оцінку. Здатна тривалий час займатися художньо-творчою діяльністю; Осмислено надає перевагу продуктивній діяльності у вільний час; Намагається досягти у роботі високих результатів, помічає недоліки власних виробів, самостійно усуває їх; Із задоволенням передає власне “Я” в образотворчій діяльності, з симпатією сприймає себе, передає цей позитив у роботах; у знає властивості матеріалів для художньо-творчої роботи, охоче експериментує з ними, Знає правила безпечного користування ними; у цікавиться художньо-творчими професіями: художник-пейзажист, аніматіст, дизайнер, художник-портретист, скульптор, архітектор; Має власну думку щодо своїх робіт; у порівнює власний портрет із зображеннями інших людей; Аналізує власні роботи та твори мистецтва; у називає прізвища відомих українських і зарубіжних митців; Передає враження від творів мистецтва;

			Коментує свої дії у процесі роботи; у захоплюється витворами мистецтва; Проявляє художній смак, може оцінити роботи інших, розділяє гарне – негарне; Охоче долає труднощі на шляху до досягнення мети; Вдається до апробації нового та незвичного, шукає ефективніші засоби; Самостійно добирає потрібний матеріал, використовує його для підсилення характерності об’єктів і явищ; Проявляє фантазію, веде пошукову діяльність. Спільно будує, творчо розвиває сюжети ігор із будівлями Створює нові споруди за зразком, світлиною, малюнком, різні їх варіанти за умовами розміру, форми, кольору, призначенні, оздоблення

	Музична діяльність Театралізована діяльність	Продовжувати розвивати потяг та інтерес до української народної та класичної музики. Спонукати самостійно називати характер, настрій музичного твору та засоби музичної виразності. Вчити диференціювати тембри скрипкових, духових, ударних інструментів симфонічного оркестру. Формувати основні співочі вміння. Удосконалювати вміння дітей виразно та ритмічно рухатися під музику відповідно до її темпу, характеру, динаміки; дотримуватися пауз. Активізувати дітей творчо проявляти себе в різних видах музичної діяльності (гра-драматизація, танець, музична гра, опера, імпровізація на музичних інструментах тощо)	Впізнає твір за вступом і мелодією; Самостійно називає жанр твору, характер, настрій та засоби музичної виразності; Має розвинений гармонічний слух; Співає інтонаційно чисто, легко закінчує фрази пісень; Уміє зберігати правильну позу під час співу; Рухається відповідно до темпу, динаміки музики; Відтворює ритмічний малюнок танцю (хороводу, гри); Разом з іншими дітьми виконує танцювальні рухи: самостійно утворює коло, звужує та розширює його, робить викид ніг під час підскоків, рухається в парі (сходяться в пари і розходяться у різні сторони); Вміє дотримувати відстані між парами; Творчо використовує танці, пісні, придумує власні елементи танців, імпровізує на музичних інструментах; Виконує в оркестрі на музичних інструментах невеликі п’єси.

	Театральна діяльність	Спонукати дітей до самостійної організації театралізованої діяльності: сюжетно-рольові ігри, ігри-драматизації, театралізовані ігри. Продовжувати вправляти дітей у передачі образу за допомогою рук), міміки (зміна вир засобів зовнішньої виразності: жестів (рухи азу обличчя) та пантоміми (рухи всього тіла). Формувати сприймання музичного твору з позицій краси , насолоджуватися музикою.	Вправно і влучно передає образ героя, використовуючи жести, міміку, пантоміму, своєчасно вступає в дію; Володіє азами керування маріонеткою; Розрізняє добрі та погані вчинки, почуття персонажів, співвідносить їх із власними; Намагається бути відповідальною, виконує доручені обов'язки; Керується вподобаннями інших членів театралізації; Добре орієнтується в емоційних станах, називає їх; проявляє себе емоційним та чуйним глядачем; Має розвинене сприйняття театралізованого дійства, запам'ятовування, спостережливість; Уміє самостійно складати сюжети та сценарії, показувати виставу театру іграшок, організовувати гру "Театр"; Усвідомлює відмінність між реальним і фантастичним; Уміє читати напам'ять віршовані тексти, переказує прозу, широко застосовує усну народну творчість; Має чітку розвинену дикцію, користується засобами інтонаційної виразності; Володіє діалогічним та монологічним мовленням; Уміє оцінювати гарні декорації, бере активну участь у виготовленні масок, атрибутів для декору театралізованого дійства; Обирає вірші, казки, ролі, керуючись власними вподобаннями; Активно проявляє творчий задум, висуває цікаві ідеї, схильна втілювати їх у діяльність; у фантазує, має багату уяву, почуття гумору; Проявляє самостійність, висловлює власну думку щодо перевтілення у сценічний образ; Вносить у театралізацію творчі фрагменти.

	Літературна діяльність	Здатності усвідомлювати події, яких не було у їхньому власному досвіді; Здатності співчувати літературним героям; у прагненні розуміти мотиви поведінки героїв; Здатності відтворювати ланцюг подій твору; Свідомому ставленні до авторського слова, вмінні помічати особливості мовлення, виокремлювати образне мовлення та відтворювати ланцюг подій твору	Знає українські народні казки про тварин, фантастичні, соціальн опобутові та казки інших народів, розповідає їх; Визначає у структурі казки зачин, кінцівку, повтори, образні вирази, чарівні предмети; Змінює початок (кінцівку) казки, вводить нових героїв у зміст казки за завданням вихователя; Розуміє мораль казки; дає оцінку вчинкам героїв; Бере участь у бесідах за змістом художнього твору, етичних бесідах та бесідах за запитаннями автора; Емоційно передає зміст художнього твору; у визначає настрій твору; відтворює образність мови; Знає автора та назву вірша, читає його виразно; Добирає слова-рими; чітко, виразно читає вірш, відчуває і передає мелодійність, ритмічність мови, володіє своїм голосом; Знає декількох відомих українських дитячих письменників, художників-ілюстраторів, упізнає їх на світлинах; знає назви творів, які вони написали (ілюстрували); Розглядає ілюстрації, називає художній твір відповідно до змісту ілюстрацій, опису героїв; Орієнтується в жанрах художніх творів; Знає будову книги, людей різних професій, які працюють над її створенням; Чергує в куточку книги, лагодить книги; Самостійно організовує ігри-драматизації, ігри за сюжетом знайомих творів, театралізовані ігри; Бере участь в інсценуванні знайомих і нових художніх творів.

«Гра дити ни»	Формування особистості в грі	Формувати у дитини бажання бути учасником дитячого угруповання, посісти в ньому певне місце. Стимулювати бажання поводитися самостійніше, більше покладатися на власні сили; відмовлятися від надмірної допомоги дорослого, проявляти ініціативу у виборі теми гри, обдумувати сюжет, добирати потрібний матеріал. Вчити називати улюблені ігри, планувати хід гри, динаміку сюжету, пояснювати правила, зіставляти кінцевий результат із задуманим. Розвивати вміння відстоювати свою позицію, але враховувати при цьому інтереси інших дітей. Вчити розуміти, що певна ігрова роль вимагає дотримання правил, вчити дотримувати їх. Виховувати толерантність; сприяти тому, щоб авторитетніші й активніші діти дослухалися до пропозицій інших, менш активних дітей, не пригнічували їхню ініціативу. Виховувати розуміння та бажання дотримувати норм культури поведінки та спілкування в ігровій діяльності. Вчити сміливо висловлювати свою незгоду, доводити раціональність і доцільність саме своєї пропозиції. Формувати прагнення реалізовувати ігровий задум. Збагачувати зміст і тематику дитячих ігор.	Із задоволенням грає в ігри, проявляє активність; Фізично витривала, розвинена відповідно до свого віку, швидка, спритна; Знає призначення предметів і відповідно використовує їх в ігровій діяльності, діє впевнено, вправно; Позитивно сприймає спільну ігрову діяльність; Розкладає на місце матеріали та атрибути по закінченню гри; Дотримує моральних норм та правил у грі, намагається бути справедливою, допомагає іншим дотримувати правил гри; У виборі ролей керується моральними цінностями; Надає перевагу певним іграм, ролям, охоче проводить ігри на вулиці; відстоює право на вибір; Стримує агресивність, намагається уникнути суперечок; Впевнена у своїх можливостях, гідно поводиться в разі виграшу (програшу); Розповідає про сюжет гри, план майбутніх дій; Домагається високих стандартів якості у різних видах ігрової діяльності; Проявляє ініціативу; Для втілення в рольовий образ варіює вирази обличчя, міняє жести, тембр голосу

«Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»	Сенсорні еталони	Сприяти закріпленню навичок нескладних усних обчислень, розв’язування арифметичних задач. Допомагати у формуванні вмінь із вимірювання об’єму, маси, довжини, ширини, висоти. Закріплювати знання геометричних фігур і просторових геометричних форм; уміння визначати просторові та часові відношення Вчити обґрунтовувати відповідь та обстоювати правильність свого міркування . Вчити лічити кількісною та порядковою лічбою, визначати суміжні числа, склад числа; визначати час за допомогою годинника; формувати елементарні знання з народної математики.	Лічить у межах 10; Порівнює множини за кількістю; Складає та розв’язує приклади, задачі на додавання, віднімання, користуючись цифрами та знаками; Розрізняє довжину, ширину, висоту, товщину предметів; Визначає масу предметів за допомогою ваги, об’єм речовини за допомогою умовної мірки, порівнює предмети; Розрізняє геометричні фігури (круг, овал, трикутник, квадрат, прямокутник, ромб), просторові геометричні форми (куля, куб, циліндр,конус); Оперує поняттями “тиждень”, “місяць”, “рік”; знає дні тижня, місяці року, пори року; у знає цифрові знаки “–”, “+”, “=” та цифри від 1 до 9; Визначає просторове розміщення предметів (включаючи поняття “праворуч”, “ліворуч”); Розрізняє предмети за розміщенням; Розуміє склад числа в межах “10”. Порівнює суміжні числа; Має елементарні знання з народної математики.

«Мовленнєві ситуації»	Звуковий аналіз мовлення	Розвивати звукову виразність мовлення (силу голосу, його тембр, темп, ритм, мелодику, навички використання різної інтонації, чітку дикцію). Удосконалювати артикуляцію звуків, диференціацію подібних за звучанням звуків. Продовжувати ознайомлювати дітей зі словом, вправляти у вмінні виокремлювати слово, як самостійну смислову одиницю із потоку слів, учити правильно визначати наголос Ознайомлювати з реченням, вчити виокремлювати його з мовлення як смислову одиницю, складати речення графічно його зображати Ознайомлювати зі складовою будовою слова, вчити вмінню робити поділ слів на склади, працювати зі складовими схемами слів Ознайомлювати зі звуковою будовою слів, формувати навички проведення звукового аналізу слів.	Чітко і правильно вимовляє всі звуки та звукосполучення у словах рідної мови і фразах, згідно з нормами фонетики й орфоепії; Добирає слова, близькі за звучанням, слова на відповідні звуки; Розрізняє і виділяє на слух голосні та приголосні (тверді та м'які) звуки; Правильно вимовляє звук [´], знає слова, у яких він вимовляється; Регулює силу голосу, користується розповідною, питальною та окличною інтонацією; Правильно ставить наголос як у словах, так і у фразах та реченнях. Виокремлює слова та речення з потоку мовлення Розуміє, що слово позначає предмет, ознаку, дію. Диференціює поняття: «речення», «слово», «склад», «звук» Знає, що речення складається зі слів; визначає кількість слів у реченні, їх місце Складає речення із запропонованим словом Графічно зображає речення та визначає кількість слів у реченні Ділить слова на склади та визначає їх кількість і порядок у слові Графічно зображує поділ слів на склади Правильно ставить наголос у слові та графічно зображує наголошений склад Аналізує запропоновані слова Розрізняє голосні, тверді та м'які приголосні звуки Вільно орієнтується у звуковій структурі слова Робить звуковий аналіз слова

	Словникова робота	Збагачувати кількісний склад лексики новими, раніше не відомими словами, а також збільшувати словниковий запас за рахунок засвоєння дітьми нових значень слів, що вже наявні в їхньому лексичному запасі. Сприяти якісному засвоєнню лексики, що проявляється в поглибленому розумінні значення й у смислових відтінках слів і словосполучень, в умінні узагальнювати. Забезпечувати активізацію словника – застосовування дітьми слів у різних мовленнєвих ситуаціях	Вживає слова всіх частин мови; багатозначні, складні, узагальнювальні слова; слова, які означають абстрактні поняття, що характеризують взаємини між людьми; Користується в мовленні образними виразами, порівняннями; Добирає синоніми, антоніми, фразеологічні звороти; Розуміє і правильно пояснює слова-омоніми, переносне значення слів; Послуговується дієсловами недоконаного виду, порівняльними прикметниками; Володіє словотворенням і словозміною; Використовує у мовленні багато ввічливих слів і звертань.
	Мовлення дитини (Англійська мова — обов'язковий компонент)	Формування первинних навичок іншомовного спілкування через ігрову діяльність (пісні, лічилки, рухливі ігри, побутові діалоги).	Іншомовна комунікативна компетентність: дитина розуміє прості англійські вказівки педагога, знає базову лексику за темами (сім'я, іграшки, тварини, кольори), відтворює короткі репліки

	Граматична правильність мовлення	Вправляти у правильному вживанні іменників родового відмінка однини та множини, у творенні порівняльних ступенів прикметників. Вчити правильно узгоджувати іменники з прикметниками та займенниками. Активізувати вміння будувати речення різного типу (розповідні, окличні, питальні), прості, поширені з однорідними членами речення, складносурядні та складнопідрядні. Виховувати критичне ставлення до граматичних помилок у власному мовленні, потребу говорити правильно. Вчити утворювати нові слова за допомогою префіксів і суфіксів.	Володіє граматичними категоріями рідної мови (рід, число, відмінок); переважно правильно вживає відмінкові закінчення; правильно утворює кличний відмінок іменників; Легко утворює за вказівкою дорослого нові слова (іменники, прикметники, дієслова) за допомогою суфіксів, префіксів, а також складні слова; У мовленні користується різними типами речень: як простими, так складними, зі сполучниками та сполучними словами, з однорідними членами, прямою мовою; Складає окличні, питальні, розповідні, безособові речення зі вставними словами; Добирає однокореневі слова; Помічає і виправляє граматичні помилки у мовленні дітей, власному та мовленні дорослих.

	Зв'язне мовлення	Вчити будувати діалог на запропоновану тему. Продовжувати вчити дітей складати творчі розповіді: розповіді міркування, з власного досвіду, власні казки й оповідання тощо.	Складає описові розповіді різного типу: сюжетно-описові, сюжетні картинками, з власного досвіду, за зразком та планом вихователя; Передає зміст знайомої казки, вистави, мультфільму; Розповідає про події, свідком яких вона була; Складає творчі розповіді: продовжує розповідь, яку розпочав вихователь, за опорними словами, за сюжетно-ігровою ситуацією, розповідь-міркування, розповідь-пояснення; Складає розповіді-етюди, розповіді-мініатюри; Переказує знайомі художні тексти різної складності й композиції за планом вихователя та за частинами; Поділяє сюжетну картину на логічно завершені частини, придумує назву до частин; об'єднує кілька сюжетів в єдину розповідь (розповіді за серією картин, ілюстрацій, порівняльні розповіді); Складає казки, загадки, розповіді про смішні випадки; Дає розгорнуті відповіді на запитання з монологічними вставками;
	Мовленнєвий етикет		Володіє різними формами мовленнєвого етикету (вітання, прощання, прохання, вибачення, знайомства, компліменту); Дотримується культури мовленнєвого спілкування; Вміє ввічливо звертатися до незнайомих і малознайомих людей; Контролює своє мовлення щодо вживання слів-паразитів, діалектів, вульгарних слів

	Підготовка руки дитини до письма	Здійснювати підготовку дрібних м’язів руки дитини до письма, виробляти вміння керувати своїми рухами відповідно до поставлених завдань (штрихування, вправи для написання графічних елементів). Розвивати у дитини п’ясток руки, дрібні м’язи пальців, вміння координувати рухи очей, пальців, руки, передпліччя. Розвивати плавність, точність і ритм рухів. Розвивати просторові уявлення (ліворуч, праворуч, внизу, вгорі, над і під лінією, між лініями). Сприяти розвиткові окоміру (вміння визначати центр, середину), вміння підпорядковувати рухи руки, очей, контролю свідомості.	Складає сюжетні зображення з пазлів, конструює, малює, аплікує. викладає предметні зображення з мозаїки, виготовляє різні вироби з метою розвитку окоміру, зміцнення п’ястка, м’язів пальців рук, кисті, координації рухів очей та передпліччя, кисті рук; Знає, для чого потрібен зошит; Виконує вправи зі штрихування зображень, проведення хвилястих, овальних, прямих, дугоподібних ліній; Орієнтується на сторінці альбомного аркуша та зошита; розуміє поняття “між лініями”, “під лінією”, “лівий верхній кут”, “правий верхній кут”, “на лінії”; Проводить безвідривні лінії в зошиті впродовж 0,5 хв; Правильно тримає олівець під час виконання графічних вправ. .

Модель випускника закладу дошкільної освіти

- Сформовані основні фізичні якості, рухові уміння, культурно-гігієнічні, оздоровчі навички та навички безпеки життєдіяльності;
- сформований позитивний образ «Я», створена база особистісної культури дитини;
- сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоставлення, самооцінка;
- сформовані навички соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим;
- сформований інтерес та вміння розуміти інших, бажання долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, вміння оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей, узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства;
- сформовані уявлення про природу планети Земля та Всесвіт;
- розвинута емоційно-ціннісна відповідальність екологічного ставлення до природного довкілля, сформовані навички дотримання правил природокористування;
- сформована готовність включатись у практичну діяльність, що пов’язана з природою;
- сформоване почуття краси в її різних проявах, ціннісне ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва;
- розвинуті творчі здібності;
- сформовані елементарні трудові, технологічні та художньо-продуктивні навички, самостійність, культура та безпека праці;
- сформовані навички культури споживання;
- розвинуті творчі здібності, самостійність, ініціативність, організованість в ігровій діяльності та сформований стійкий інтерес до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому;
- сформоване вміння будувати дружні, партнерські стосунки та ігрові об’єднання за інтересами;
- сформовані доступні уявлення, еталони, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об’єктів навколишнього світу.
  - сформована здатність застосовувати отримані знання у практичній діяльності, володіти способами пізнання дійсності;
- розвинуте наочно-дієве, наочно-образне, словесно-логічне мислення;
- сформований інтерес до пошуково-дослідницької діяльності;
- сформовані елементарні математичні уявлення, цілісна картина світу;
- сформована компетентна поведінка в різних життєвих ситуаціях;
- сформована культура мовлення та спілкування;
- засвоєні навички володіння елементарними правилами користування мовою у різних життєвих ситуаціях.
- сформовані загально-навчальні уміння: розуміє мету діяльності, планує і виконує необхідні дії, контролює та оцінює свої результати; - сформовані організаційні вміння: уміє організовувати робоче місце, орієнтується в часі, виконує вказівки педагога, доводить роботу до кінця, вміє працювати з посібниками;
- спостерігається прагнення до утвердження у новій соціальній ролі – школяра.

Розділ ІІІ. Форми організації освітнього процесу

Особливості організації освітнього процесу

1. Режим дня погоджено, затверджено, прийнято до виконання

2. *Планування освітнього процесу*

Планування освітнього процесу здійснюється:
- за режимними моментами
- за тематичним принципом
- за пріоритетним напрямом «Патріотичне виховання через музейну педагогіку»

3. Види діяльності

Набуття різних видів компетенцій здобувачами дошкільної освіти відбувається в різних видах діяльності:
ігровій - провідній для здобувачів дошкільної освіти;
видах навчальної діяльності: індивідуальна, групова, фронтальна, колективна;
видах трудової діяльності: господарсько-побутова, праця у природі, художня праця;
видах образотворчої діяльності: літературна, музична, театральна, образотворча.

4. Форми організації освітнього процесу.

Для організації навчально-пізнавальної діяльності дітей перевага надається занятійній моделі організації освітнього процесу.
Тривалість спеціально організованих занять становить:
- у молодшій групі – не більше 15-20 хвилин;
- у середній групі –20-25 хвилин;
- у старшій групі –25-30 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями – не менше 10 хвилин.
Заклад дошкільної освіти переважно працює очно, за денною формою здобуття, що є основною.
Види логопедичних занять:
· фронтальні ігри-заняття – вся група (тривалість - 25 хв.);
· підгрупові ігри-заняття – 4-6 дітей (залежно від логопедичного висновку та наповнюваності групи) (тривалість - 25 хв.);
· індивідуальні ігри-заняття – 1 дитина (тривалість - 10-15 хв.) Планування також включає наступні організовані форми освітньої роботи:
- організована ігрова діяльність – дидактичні, сюжетно-рольові, режисерські, рухливі, конструкторсько-будівельні, розвивальні, народні, театралізовані ігри, ігри-драматизації тощо;
- організована навчально-пізнавальна діяльність – спостереження, віртуальні подорожі, екскурсії у природу й соціум, квести, пізнавально-розвивальні бесіди, дидактичні ігри, елементарні досліди й дитяче експериментування у повсякденному житті, індивідуальна робота;
- організована трудова діяльність – індивідуальні і групові трудові доручення, чергування, колективна праця, господарсько-побутова праця, самообслуговування, праця в природі, художня праця;
- організована художньо-продуктивна діяльність – образотворча, музична, літературна, театралізована діяльність, розваги, свята, індивідуальна робота;
- організована комунікативно-мовленнєва діяльність – спеціальні мовленнєві заняття, бесіди, розмови, створення і розв’язання певних освітніх ситуацій, спілкування, індивідуальна робота;

- організована рухова діяльність – заняття з фізичної культури, музики, різні форми організації дитячої праці, рухливі ігри, фізкультурні свята, розваги, ранкова, пальчикова гімнастика і гімнастика пробудження після денного сну, фізкультурні хвилинки, динамічні паузи тощо. Самостійна діяльність дітей у закладі дошкільної освіти носить як індивідуальний, так і груповий (колективний) характер. Форми організації самостійної діяльності: ігрова, пізнавальна, трудова, художня, рухова, комунікативна, мовленнєва тощо.

5. Навчальне навантаження.

Робочий навчальний план на 2026-2027 навчальний рік (починається 01.09.202р. –закінчується 30.06.2026р.)

6.Види і типи занять.

У освітньому процесі використовуються різні типи і види занять, а також міні-заняття упродовж дня.

Типи занять:

· фронтальні заняття (вся група);
· групові заняття (до 15 дітей);
· індивідуально-групові заняття (до 8 дітей);
· індивідуальні заняття (1-4 дітей).

Види занять:

· комплексні заняття;
· тематичне заняття
· комбіноване заняття
· домінантне заняття
· сюжетно-динамічні заняття
· інтегровані заняття

Під час планування педагогічної діяльності із здобувачами дошкільної освіти передбачено крім організованої форми освітнього процесу (окремі заняття), інші види активностей з дітьми упродовж дня. Календарний план роботи педагога складається для кожної групи окремо. За потреби можливе складання індивідуального плану роботи з вихованцем (діти ООП).

Основний акцент при організації освітнього процесу переноситься з кількісних показників, пов’язаних із проведенням занять, на якість педагогічної взаємодії та створення розвивального освітнього середовища. Це дозволяє забезпечити цілісність розвитку дитини, уникнути фрагментарності освітнього процесу та створити для вихованців більш природне й гармонійне середовище для розвитку, виховання і навчання.

На підставі рішення педагогічної ради затверджено розклад занять, який передбачає проведення занять за визначеною часовою моделлю.

РОЗДІЛ IV. Система внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно частини 3 ст. Закону України «Про освіту» у ЗДО №2 “Подоляночка” сформовано систему внутрішнього забезпечення якості освіти, яку схвалено педагогічною радою закладу (протокол від 27.08.2021 року №1).

Внутрішня система забезпечення якості освіти створена відповідно достатті 41 Закону України «Про освіту». Вона включає:

– оприлюднені критерії, правила та процедури оцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі освіти;

– політики та процедури забезпечення якості освіти;

– систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;

– забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;

– інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Згідно зі статтею 20 Закону України «Про дошкільну освіту» педагогічна рада закладу дошкільної освіти формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема систему та механізми забезпечення академічної доброчесності.

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до Методичних рекомендацій з питань формування ВСЗЯО у ЗДО (наказ МОН від 04.03.2025 № 407) з урахуванням: цілей та пріоритетів розвитку закладу дошкільної освіти; типу закладу, місцезнаходження, умов діяльності.

До розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти залучаються усі учасники освітнього процесу.

Мета ВСЗЯО – створення і підтримка таких умов освітнього процесу, які гарантують досягнення високої якості дошкільної освіти, її відповідності державним стандартам та потребам усіх учасників освітнього процесу, а також сприяють постійному розвитку та вдосконаленню діяльності ЗДО.

Головна мета ВСЗЯО – це не просто контроль, а забезпечення сталого розвитку ЗДО та постійного підвищення якості освіти для кожної дитини

Основні завдання ВСЗЯО:

- Постійне і системне відстеження якості освітньої діяльності (щорічне)
- Підвищення кваліфікації педагогів.
- Формування єдиного освітнього простору.
- Задоволення освітніх потреб дітей та запитів батьків.
- Забезпечення прозорості та відкритості діяльності ЗДО

Напрями, показники, методи збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО

Напрями, показники для оцінювання освітніх і управлінських процесів у ЗДО доцільно визначати за результатами аналізу діяльності закладу освіти за минулий навчальний рік та анкетування педагогічних працівників, батьків вихованців щодо якості провадження освітньої діяльності в ЗДО.

Моніторинг здійснюється на основі вимог Базового компоненту дошкільної освіти України, освітніх програм і річного плану роботи ЗДО. З метою виявлення динаміки, тенденцій і закономірностей та прогнозування подальшого розвитку дітей в закладі організовується та проводиться педагогічний моніторинг, який проводиться у вересні 2026 року – початковий моніторинг (для виявлення напряму і корекції освітньої роботи з дітьми, медико-соціального, психологопедагогічного); у січні 2027 року – поточний моніторинг (для визначення динаміки розвитку вихованців, перегляд відкритих занять); у квітні 2027 року

– підсумковий моніторинг (підбиття підсумків життєдіяльності дошкільників за тривалий період, визначення рівня досягнень дітей та виконання освітніх програм, перегляд підсумкових занять).

Матеріали щодо організації і проведення моніторингу досягнень дітей дошкільного віку згідно з державним стандартом дошкільної освіти України, показники досягнень дітей,

діагностичний інструментарій, методику обстеження, характеристику рівнів засвоєння програмових вимог розроблено відповідно до методичного посібника «Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти: методичний посібник» (за загальною редакцією Т. В. Киричук, О. М. Кулик, Н. М. Шаповал. - Тернопіль: Мандрівець, 2016р.).
Зміни та доповнення до напрямів, показників, методів збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності й управлінських процесів у ЗДО схвалюються відповідним рішенням педагогічної ради та затверджуються наказом керівника закладу.

Основні вимоги/правила до компоненту
Забезпечення ефективної системи управління

Планування діяльності (+Програма розвитку ЗДО, План роботи на рік).
Ведення документообігу та звітності (+ Номенклатура справ ЗДО)
Формування внутрішньої системи забезпечення якості дошкільної освіти (+ Положення про ВСЗЯО у ЗДО та відповідна документація)
Визначення правил внутрішнього розпорядку (+ Права, обовязки та правила працівників, батьків, вихованців)
Діяльність основного колегіального органу управління (+ Вивчення документації педагогічної ради)
Оптимальність використання єдиноначальності в управлінні (+Реалізація повноважень керівника ЗДО відповідно до його професійного стандарту)
Дотримання порядку прийому, зарахування, відрахування, переведення дітей. Організація інклюзивного навчання (+ Робота команди ППС)
Відкритість та прозорість діяльності ЗДО. Сприяння діяльності органів громадського самоврядування. Цифровізація управлінських процесів

Основні процедури вивчення якості освітньої діяльності в ЗДО
Основними процедурами вивчення якості освітньої діяльності в ЗДО визначено:
- відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку
відповідно до вимог державного стандарту дошкільної освіти;
- внутрішній моніторинг якості освіти;
- самооцінювання освітньої діяльності.
Для забезпечення об’єктивності та достовірності даних важливо дотримуватись принципів академічної доброчесності, у тому числі справедливого оцінювання.
Внутрішній моніторинг якості освіти здійснюється відповідно до статті 48 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 №54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти». Для проведення внутрішнього моніторингу розробляється відповідна програма.
Самооцінювання освітньої діяльності включає:
- самооцінкупоказників освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО;
- оцінювання педагогічними працівниками своєї діяльності.

У 2026-2027н.р. у закладі передбачено вивчення стану організації життєдіяльності дітей згідно Річного плану роботи закладу
Очікувані результати щодо реалізації системи внутрішнього
забезпечення якості освіти
1. Отримання об’єктивних даних про якість освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО.
2. Підвищенняякості освіти в ЗДО на основі прийняття ефективних управлінських рішень.
3. Створення атмосфери довіри до ЗДО серед педагогічних працівників та батьків здобувачів дошкільної освіти.